

Let Not The Light
Of Freedom
Be Extinguished!

AMERICAN HOME

AMERIŠKA DOMOVINA

SLOVENIAN MORNING NEWSPAPER

DR. STANE SUSTERSIC
4515 WILLARD AVE.
APT. 2308 - S
CHEVY CHASE, MD 20815

No. 16

(USPS 024100)

AMERIŠKA DOMOVINA, APRIL 19, 1990

50c

(All photos by James V. Debevec)

Slovenians celebrate, helped victory

This article, dated Tuesday, April 17, is reprinted by permission of the Plain Dealer, Cleveland, Ohio.

By William F. Miller

Greater Cleveland Slovenian-Americans, who say they helped bankroll the democratic victory over communism in Slovenia last week, celebrated last night.

Some 100 of them gathered at the Slovenian National Home, Holmes Ave., to hear a report on the election by Matej Roessman, president of the Slovenian American Council here, and other officials.

"It was a great victory for democracy in Slovenia and Slovenian-Americans helped pay for it with their donations that were funneled to democratic parties in Slovenia," said Roessman.

The communists in the republic of Yugoslavia voted April 8 in favor of a democratic opposition coalition demanding sovereignty, according to wire reports.

Roessman said more than \$82,000 of the \$100,000 goal has been raised since the council was formed on Jan. 1. Fund-raising began in February.

He said that \$64,000 in donations had been smuggled to Slovenia through Austria.

Cleveland's estimated 90,000 people of Slovenian ancestry is the largest Slovenian community in the world outside Slovenia with its 1.8 million people.

"Democratic candidates were working without materials in their apartments until they received the money which enabled them to rent offices, hire secretaries, buy printed materials and advertise in other ways," said Roessman. "They tell us that the money made the difference between victory and defeat because the communists are well organized."

Stane J. Kuhar, a council member, said representatives of more than 21 Slovene, religious, cultural, educational and social groups in Cleveland

and elsewhere are on the council.

Leaders of a seven-party coalition called *Demos* claimed victory Friday when the votes were counted in the republic's first free election since World War II.

Like Lithuania, the leaders plan to create a separate army and currency and slash Slovenia's contributions to the Yugoslav federal government, the Washington Post reported.

There will be a run-off election Sunday (April 22) and *Demos* is expected to widen its 56% margin, said Vinko Lipovec, a retired Slovenian newspaper editor (of *Ameriška Domovina*) who gave an election briefing.

There also will be a run-off for the largely ceremonial post of president. Reform Communist leader Milan Kucan, a popular figure who received 44% of the vote, will face Josef Pucnik of the Social Democrats, who received 27% and two other minor candidates, said Lipovec.

Roessman said at least \$10,000 will be sent to Pucnik to help him in the closing days of the race.

The political collection was first taken in Cleveland. But Slovenians in other cities including those in Canada, wanted to donate, so the base was widened, said Roessman, 70, a lawyer, who like others, fled the communist rule in 1949.

"Slovenians donated because they want their homeland free," he said.

Slovenian-American Council President, Matej Roessman explains election results in Slovenia.

Prof. Vinko Lipovec gives an overview of the elections.

Stane Kuhar, treasurer, reports on the financial situation of the Slovenian-American Council.

American Home note: The money was not smuggled to Slovenia, it was sent.

Iz Clevelanda in okolice

Družabni večer—

To soboto, 21. aprila, prireja Tabor DSPB družabni večer v Slov. domu na Holmes Ave. Za vstopnice in več informacije, kličite Filipa Oreha (943-4681) ali Milana Zajca (851-4961). Bralce opozorimo ob tej priliki na intervju škofa Leniča za ljubljanski list *Družina*, v katerem škof omenja g. Zajca. Intervju objavljamo na str. 9 in 10.

Seja—

Klub upokojencev v Nevburgu-Maple Hts. ima redno mesečno sejo v sredo, 25. aprila, ob 1. pop. v SND na Maple Hts. Članstvo vabljenno.

Klavirski koncert—

To nedeljo ima koncert v dvorani St. Paul's Episcopal Church, Coventry Rd. in Fairmount Blvd., klavirist Aleksandar Serdar, doma iz Zemuna, Jug. Pričetek ob 4. pop., vstopnice po \$10 in jih dobite pri vhodu. Po koncertu bo sprejem. Rojak dr. Vladimir Rus je v organizacijskem odboru.

Zveza oltarnih društev—

Zveza oltarnih društev ima sejo v nedeljo, 29. aprila, ob 1.30 pop. pri Sv. Kristini. Seja se bo pričela takoj po obredih v cerkvi. Vse članice ZOD iz fara sv. Vida, sv. Lovrenca in Marije Vnebovzete, in seveda vse iz sv. Kristine, so vabljenne.

Novi grobovi

Margaret Dobnikar

Dne 16. aprila je v Burlington Memorial bolnišnici, Burlington, Wis., kjer je bila na terapiji po možganski kapi, umrla 74 let stara Margaret Dobnikar, rojena Jarich na Ely, Minn., od koder je prišla v Cleveland l. 1935, zadnjih 34 let pa živeča v Willowicku, vdova po l. 1978 umrlem Johnu, mati Marianne Hutchinson in Kathleen Curtis, 1-krat stara mati, sestra Mary Ipacec, Frances Stefanko, Molly Thomas, Agnes Lucas ter že pok. Franka in Josepha, članica SZZ št. 50 in več drugih organizacij. Pogreb bo iz Želetovega zavoda na E. 152 St. jutri, v petek, v cerkev sv. Marije Magdalene dop. ob 10. na pokopališče Vernih duš. Na mrtvaškem odru bo danes pop. od 2. do 5. in zv. od 7. do 9.

Louis Bates

Umrl je 74 let stari Louis (Bajt) Bates, sin pok. Andrewa in Anne, brat Anne Jezerinac in Mary Beck, ostali bratje in sestre so že pok. Pogreb bo iz Zak zavoda, 6016 St. Clair Ave., danes, v četrtek, v cerkev sv. Vida dop. ob 9.30 in nato na Kalvarijo.

(dalje na str. 7)

Letna seja—

Nocoj ima Slovensko ameriški kulturni svet svojo letno sejo in sicer v prostorih Euclid Family House na Gateway Dr. pri E. 200 St. Članstvo je vabljenno. Poleg poročil in volitev novega odbora bo urednik AD govoril o volitvah v Sloveniji.

Lilija ima občni zbor—

Dramatsko društvo Lilija ima svoj letni občni zbor to nedeljo, 22. aprila, ob 5. uri popoldne, v Slovenskem domu na Holmes Ave. Vse članstvo vljudno vabljenno.

Počastitev—

Podružnica št. 25 Slovenske ženske zveze je izbrala članico Josephine Ambrosic kot Mater leta. Počastitev bo v torek, 1. maja, ob 1.30 pop. in sicer v Sterletovi restavraciji na E. 55 cesti. Vsi, ki bi se radi pridružili, so dobrodošli, za rezervacijo in več informacije pa pokličete Jo Mohorcic na 361-0334.

Zanimivo predavanje—

Včeraj je o simbolizmu v delih slovenske umetniške skupine »Irwin«, ki razstavlja ta mesec v umetnostni galeriji Cleveland State University, predavala č.s. Donna Kristoff. Predavanje je bilo zanimivo. Naj povemo, da je umetnostni kritik za lokalni časopis Cleveland Plain Dealer Helen Cullinan napisala zelo pozitivno oceno te razstave v torkovi številki (17. aprila). Do razstave v našem mestu bi ne prišlo, če bi ne bili aktivni nekateri lokalni rojaki in rojakinje. Uspeh dokazuje, da se splečajo prizadevanja za take aktivnosti in da se ni treba bati napadov in nasprotovanj, marveč da je treba vztrajati in tudi vračati udarec za udarcem. Tega je bilo doslej premalo, a ne več.

Volitve v maju—

Bližajo se majske volitve. O njih bomo še pisali, vendar bralce obveščamo, da imamo v naši pisarni obrazce, s katerimi lahko vložiti prošnjo za tkim. »absentee ballot«, torej možnost, da volite kar preko pošte. To je enostaven način za mnoge starejše občane in tiste, ki ne morejo ali ne želijo iti na volišča na dan volitev. Oglasite se v naši pisarni.

V tiskovni sklad—

Rev. A. Žitko, Oakland, Kalif., je daroval \$28 v naš tiskovni sklad. Za lepo podporo se iskreno zahvalimo!

Zlata maša—

To nedeljo dop. ob 10.30 bo v cerkvi sv. Vida praznoval 50. obletnico mašniškega posvečenja p. Fortunat Zorman. Glejte uvodniški članek v današnji številki (str. 8). Čestitamo!

Coming Events

Saturday, April 21

Jadran "Looks Back at 70 Years" Dinner - Concert - Dance, Slovenian Workmen's Home, 15335 Waterloo Rd. Dinner at 5, program at 7, followed by Johnny Vadnal Orchestra. For tickets, at \$13 each, visit Tony's Polka Village, or SWU Club Room, or call Betty Rotar at 481-3187 or Angela Zabjek at 531-3979.

Sunday, April 22

St. Vitus Alumni Reunion Day with noon Mass at St. Vitus Church followed by a family-style dinner at 1:30 p.m. For tickets call Joseph Brodnik at 531-3485.

Saturday, April 28

Zarja Singing Society presents American vaudeville style concert with dinner and dance to Johnny Vadnal beginning at 5 p.m. at Slovenian Society Home, Euclid. For tickets at \$15 call 481-7512 or members.

Saturday, April 28

Collinwood Slovenian Home Spring Dinner Dance honoring Mike Polensek, Man of the Year. For more information call Mary Podlogar at 851-5761.

Sunday, April 29

Friends of Slovenian National Home Spring Brunch in the St. Clair Slovenian Home. Call 361-5115 for details.

Sunday, April 29

United Altar Society meets at St. Christine Church at 1:30 p.m.

Saturday, May 5

St. Cyril's Parish of New York City presents its annual Slovenian Festival at 7 p.m. at Our Lady of Hope auditorium, Middle Village, Queens. Performers include Fantje na Vasi, The Alpine Sextet, soloist Ann Zaic, and the Slovenian Church choir of St. Cyril's Church. Dance and social. For further information call Ivan Kamin (718) 424-2711.

Sunday, May 6

St. Clair Pensioners Club Annual Dinner and Social in the lower hall of the St. Clair Slovenian National Home. Serving from 1:30 to 3:30 p.m. Social until 5 p.m.

Friday, May 18

Annual membership meeting of the Slovene Home for the Aged, 7 p.m. at the Slovenian Workmen's Home on Waterloo Rd.

Saturday, May 19

Korotan Concert at St. Vitus Auditorium, 7 p.m. Alpine Sextet plays dance music.

Wednesday, May 23

Ohio Federation of KSKJ Lodges sponsors Our Lady of Brezje observance of prayer and meditation at Our Lady of Lourdes Shrine, 21281 Euclid Ave., Euclid at 7 p.m. Bishop Pevec will lead. All invited.

Sunday, June 24

Annual Ohio Federation of KSKJ Lodges Super Sunday picnic at Slovenska Pristava Slovenian Recreation Center in Harpersfield, Ohio. Free admission. Music, food, athletic contests, recreation facilities. Everyone invited!

Jadran celebrates

On Saturday, April 21st, Jadran will "Look Back at 70 Years" as they celebrate their 70th anniversary with a Dinner - Program - Dance at the Slovenian Workmen's Home, 15335 Waterloo Road.

Festivities begin at 5:00 with a delicious dinner prepared by Steffie Smolic and her workers. The program, under the direction of Reginald Resnik, begins at 7 p.m. Dancing to the Johnny Vadnal Orchestra follows the program.

The program will consist of a variety of the different melodies we have sung these many years. Among them will be some favorites such as "Zdravica," "Naša Pesem," "Rudeči Sarafan," "Ostanimo Prijatelji" as well

as some English numbers that were part of our many "theme" programs.

Florence Unetich will delight us with a solo and both she and Angela Zabjek will entertain with a duet.

Of course, our Button Boxers have been warming up with several of their own renditions. All in all, it should be a delightful evening, filled with nostalgia.

Cost of admission is only \$13.00 per person. Tickets are available at Tony's Polka Village, the SWH Club Room or by calling either Betty Rotar at 481-3187 or Angela Zabjek at 531-3979. See you on the 21st.

Betty Rotar

Slo Home sponsors 'Spring Brunch'

As publicized, **Sunday, April 29** is the date of the "Spring Into Spring" Brunch of the Friends of the Slovenian National Home, Inc.

Of course, that is not the only event scheduled for that day. There are others, making it difficult to decide which should take preference. Let me offer a suggestion; it might help.

First, if you have no commitment other than the Brunch for that day, fine. Partake of the delicious spread, enjoy the musical antics of "Zeke and Charlie," then if the mood pleases you, dance to the rhythm of the Slogar Band, and enjoy the entire afternoon in the company of friends.

On the other hand, possibly you are planning to attend some other "special event or affair" on that April 29 afternoon. Like many others, you, too, may be planning to join with our beloved Bishop Pevec in the celebration of the 40th anniversary of his ordination. Super! Do attend and join Bishop Pevec in celebrating this wonderful event.

Or your direction may lead you to the concert of the Duquesne Tamburitians. Or it may be some other event that will draw you. You will have to pick and choose, but have you considered that you might be able to combine your choice with the "Friends Brunch?"

Fact: Serving of the Brunch will **DEFINITELY** begin at least, at 12 noon. Plenty of time to indulge. Partake of the delicious brunch offerings, and then be on your way to your other commitment.

Sure would love to have you stay with us for the whole afternoon to enjoy the total event... but if you cannot... then at least satisfy your hunger pangs before you head for your other commitment. Some have already told us that this is what they plan to do. Good idea. Will you consider doing the same?

With your support through your membership in the "Friends of the Slovenian National Home, Inc.," and events such as our Brunches, and your donations have helped in completing some of the necessary projects. One such project was the replacement of the deteriorating roof,

and the repairs to the heating system. Most recently the auditorium floor was given a "face lift." It was much needed and overdue.

All of the bills have not yet been paid. We do need your help. Keep in mind that your membership dues and donations can qualify for tax exemption. We have been granted a tax exempt status by the IRS.

Remember our Brunch date, Sunday, April 29. Help make it a success. Call John at 361-5115 or Stanley at 391-9761 for details and reservations. *Call now.*

Yugoslav Pianist Aleksandar Serdar To Give Concert

Aleksandar Serdar, a young pianist from Zemun, Yugoslavia, will present a concert this Sunday, April 22, at Tucker Hall, St. Paul's Episcopal Church of Cleveland Heights, corner of Coventry Rd. & Fairmount Blvd. The concert will begin at 4:00 p.m. and will feature works by Mozart, Schubert, Brahms, and Chopin.

Tickets will be available at the door at \$10.00. Students will be admitted free, but they must call in advance for a reservation. Call 932-6625 between 6 and 7 p.m.

Serdar's appearance is sponsored by The Orpheus Circle, a non-profit organization founded last year with the aim of introducing young and talented musicians to Cleveland area music lovers. Dr. Vladimir M. Rus is a member of the Circle's Board of Trustees.

Serdar, who is 22, has been included in the Artist Diploma Program at the Peabody Conservatory of Music in Baltimore, Md. Despite his youth, he has given concerts in many U.S. and European cities, among them Ljubljana.

Rudolph M. Susel

In Memory

Mr. and Mrs. Frank Knaus of Chardon, Ohio donated \$10.00 to the Ameriška Domovina in memory of Valentine Mavko.

Events in Slovenia To be Discussed By Mladina Editor

Persons interested in recent developments in Slovenia are invited to attend a discussion of these events, in English, by Bernard Nežmah, an editor of the Ljubljana weekly magazine "Mladina." Mr. Nežmah is on a visit to the United States and will stop briefly in Cleveland.

Mr. Nežmah will speak in the Community Room of the Euclid Civic Center, E. 222 St. and Lake Shore Blvd., on Tuesday, April 24, at 7:30 p.m. Persons entering the building from the rear, via the parking lot, should enter through the door to Wing B, persons coming through the front door should turn left inside the entrance. Signs will be posted or you can ask for directions.

There is parking in the rear of the building, and also in the commercial lots in the mall area.

Mr. Nežmah's appearance is sponsored by the Alliance of Slovenian Americans.

Rudolph M. Susel

Pilgrimage

The Altar Societies of St. Mary and St. Vitus churches will have a pilgrimage to Carey, Ohio on Wednesday, May 16. Cost for the bus fare is \$12.00 per person. For reservations, please contact Rose Bavec at 531-6167 or Father Kumse at the rectory 761-7740.

JOIN

JOHNNY VADNAL

on the first
GOLDEN WEST POLKA TRAIN
September 9 - 20, 1990

Choo-choo your way across America aboard Amtrak's Superliner - Polka entertainment with the VADNALS and overnight stays in Las Vegas, Los Angeles, and San Francisco - Starts at \$1225 per person!

Call for your FREE Brochure!

KOLLANDER WORLD TRAVEL

Toll Free
(800) 321-5801

Call the
CHOO-CHOO HOTLINE!

In Ohio
(216) 692-1000

ALL ABOARD!

"IT PAYS TO BE INDEPENDENT"

INDEPENDENT SAVINGS BANK

- **6 Month to 60 Month Certificates**
\$1,000.00 Minimum. High Rates.
- **Variable Rate Checking*** Computed daily, Compounded monthly
\$100.00 Minimum to Open Account.
\$500.00 Waives Monthly Service Charge.
*Balances \$1,000.00 and greater earn variable rate
Balances \$100.00 thru \$999.99 earn 5.25%
- **5.50% Passbook** Computed daily, Compounded quarterly
\$10.00 Minimum. No Service Charge.

1515 E. 260th, Euclid, Ohio 44132 731-8865
 920 E. 185th, Cleveland, Ohio 44119 486-4100
 2765 Som Ctr. Rd., Willoughby Hills, Ohio 44094 944-3400
 27100 Chardon Rd., Richmond Hts., Ohio 44143 944-5500
 6650 Pearl Rd., Parma Hts., Ohio 44130 845-8200
A Subsidiary of Independent Share Corp.

Slovenian-American Council Totals pass \$80,000 for week eight

Treasurer's Report of Week VIII - April 9

Lillian (Lekan) Sadowski, Parma, OH .. \$25.00
 Antonia (Lekan) Matis, Aurora, OH \$25.00
 Frances (Lekan) Tomsic, Warrensville Heights, Ohio \$25.00
 Joseph Starc, San Andreas, Calif. \$100
 Lucy Tominc, Euclid, Ohio \$100
 Marko Kranjc, Macomb, Ill. \$100
 Albert/Margaret Perko, Nashua, NH \$200
 Slovenian-American Community of New York, NY \$500
 Maria Stukel, Osoyoos, B.C., Canada .... \$ 30
 Anton Zelko, Osoyoos, B.C., Canada .... \$ 50
 Ed/Sonja Mejac, Euclid, Ohio \$100
 Irena/Josef Rus, Will. Hills, OH \$100
 Vincent/Ani Rak, Wickliffe, OH \$100
 Paula Kraus, Peoria, Ill. \$100
 Mary Orehovec, Cleveland ..... \$ 15
 Anonymous (Neimovani), Euclid, O. .... \$ 25
 Anne Smith/Ann Mocilnikar in Memory of Florian/Anna Mocilnikar Warren, Penn. \$100
 Frank/Anita Volk, Aurora, MN \$100
 James/Tatjana McKinley, Euclid, O. \$100
 Joseph/Mary Grcar, Will. Hills, O. \$100
 John Pogacnik, Mentor, Ohio \$100
 Rudolph Knez, Jr., Cleveland \$100
 Stan Knez, Houston, Texas \$100
 Arlene F. Mole, Euclid, Ohio ..... \$ 30
 Folklorna Skupina Kres (Slovenian Folk Dance Group Kres), Cleveland, Ohio \$500
 Anonymous, Santa Monica, Cal. .... \$ 50
 Thomas/Maria Stepec, Rich. Hts., O. \$100
 Anonymous, Cleveland, Ohio ..... \$ 20
 William Bittenc, Cleveland ..... \$ 50
 John Belec, Wildwood, Ill. .... \$ 50
 Stanley/Patricia Brodnick, Solon, Ohio \$100
 Joseph S./Josephine Baskovic, Cleveland, Ohio \$100
 Dorothy Orazem, Lyndhurst, O. \$100
 Alex/Susan Ravnik, Hayward, Cal. \$100
 Milko/Cirilja Jeglic, Wadsworth, O. \$100
 Gary/Barbara Stupek, Milwaukee ..... \$ 20
 Aloyz/Ivana Brumen, Madison, O. \$100
 Leo P. Klauz, So. Massapequa, NY \$100

Nežka Klemenec, Osoyoos, B.C., Canada ..... \$ 42
 Joseph/Mary Sprohar, Pittsburgh \$100
 Janez/Dawn Vidmar, Brookfield, Ill. \$100
 Ribic Tool Company, Willoughby, O. \$500
 Frank Vlastic, Arizona ..... \$ 50
 Anonymous, Cleveland \$100

Total Week 8 ..... \$ 4,707
 Total Week 1 ..... \$10,520
 Total Week 2 ..... \$ 9,730
 Total Week 3 ..... \$ 8,680
 Total Week 4 ..... \$20,187
 Total Week 5 ..... \$12,430
 Total Week 6 ..... \$ 8,360
 Total Week 7 ..... \$ 6,690
 Totals (Week 1 thru 8) \$81,304
 Adjustments (two) ..... \$(1,100)

GRAND TOTAL: \$80,204
 ED. NOTE. THE VICTORY PARTY WAS ON MONDAY, APRIL 16. THERE WILL BE NO PARTY ON APRIL 23. TRULY SORRY AND REGRET THE TYPOGRAPHICAL ERROR!

Notice from Treasurer of Slovenian-American Council

Donations made for week eight are printed in today's *Ameriška Domovina*.
 Donations made for weeks nine and ten will be combined and printed in next week's edition.
 One correction: Donation made by Dr. Jenko (Helena, Montana) was printed as \$100. Donation should have read: \$250.00. The treasurer expresses regret for this error.
 As stated at the open meeting on April 16 at the Slovenian National Home on Holmes Avenue in Collinwood, approximately \$82,000 has been raised as of April 15. Of this amount \$64,000 has been forwarded to Europe.
 Note: There will be no Slovenian-American Council meeting next week (the week of April 22).
 Stane J. Kuhar, Treasurer
 Slovenian-American Council

Reconciliation

by Stane J. Kuhar

Over the past few months as the Republic of Slovenia initiated plans to have the first free democratic elections with multi-parties in 45 years an issue that has developed (for Slovenians in Slovenia) was one of "narodna sprava." That is, the literal translation for this term is "national reconciliation."

For those of Slovenian descent living in the United States and who are either vaguely familiar or do not know of the historical events that occurred during and after World War II national reconciliation is a major national issue that has yet to be resolved in Slovenia after nearly five decades.

During and after World War II many men, women, and/or children were tortured and/or killed by either the Nazis or Communists for not adhering to a particular brand of ideology. Or plainly, for not forsaking the Catholic faith.

At the conclusion of World War II a particularly savage killing of approximately 10-to-20,000 Slovenians, and others, occurred in various areas in Slovenia for no reason other than vengeance on the part of the Communist Partisans in Slovenia.

The displaced Slovenians were transported from displacement camps in Austria with the assurance by the British military to be returned into Italy. Tragedy occurred, however, when these Slovenians were instead returned to the Partisans and tortured and executed in mass numbers. Only after repeated protests and requests, plus testimony from some survivors, and the translation of Slovenian pleas and requests into English by Dr. Meršol, did the British military agree not to continue to transport Slovenians back into Slovenia.

A mass exodus of Slovenian immigrants began to occur for the next decade or so to Europe, North and South America, and Australia. In the process, these immigrants lost all rights: legal, religious, civil, and property rights from their homeland.

Over the next 45 years many of these individuals were able to succeed and prosper in their respective places of employment. Within each respective country that allowed these immigrants to establish themselves were also different languages, customs, values, and others to learn and adopt. These same immigrants also developed new organizations and groups. They also sparked new life into existing organizations or Slovenian communities around the world that would have ceased to exist as they are perceived today.

Within the United States there were many individuals and organizations that did accept these arriving immigrants with a true desire to give them a helping hand and a new start in a different country and environment.

There were also, however, many individuals and organizations opposed to having these new immigrants set up a new life in the United States. In particular, the leadership in some organizations published and claimed that these same arriving im-

migrants were responsible for the troubles, and killings then occurring in Slovenia.

Despite the evidence to the contrary, the leadership of these organizations maintained that the killings were the fault of these immigrants. This leadership even encouraged the banning and off-limits of certain Slovenian National Homes to the new immigrants. Of course, what we realize now is that some of the banishing organizations were blindly following what has now become quite clearly evident: "Communist propaganda."

Time has moved forward but these immigrants who after 45 years in the United States have contributed not only their time and talents but also continued to support and promote the Slovenian minority populations in the world, primarily in Italy and Austria. They have continually supported, either in moral or financial terms, to these Slovenian communities.

This brings us back to the question of *narodna sprava*.

Within Slovenia itself the Slovenian Communist Party has stated that the Party committed many injustices and atrocities against the Slovenian people and nation. From the various newspaper and magazine articles printed in Slovenia, the consensus is that national reconciliation will be a major and necessary issue to address prior to moving on to other issues of pressing attention because national reconciliation entails all the rights that had previously been ignored: civil, economic, property, and religious.

The many differences between the many generations of Americans of Slovenian descent and those born in Slovenia, is directly related to an incorrect and inaccurate understanding by many in the United States of the events of which I have been describing.

Many in leadership positions should take the initiative and come to a better understanding and appreciation of what did occur to these many thousands of Slovenians. Such misunderstanding has led to miscommunication and bitterness between one another.

This writer perceives that such an understanding can be achieved, but only with continued communication and openness of heart and mind. A goal of coming to terms with the truth, however difficult it may be to some, should be the objective. A mending of fences at this point in time will be necessary to prepare for the future work, in particular with the democratic movement in Slovenia. If apologies are needed they should be made, but in a civilized and respectful manner befitting of one human being to another. This step will clear the way to other concrete desirable goals which can be achieved in the harmony of the two groups working in tandem or en masse.

Those who hide behind an illusion or mask their true intentions and manipulate others for private profit or personal gain should also step aside and make way for those truly interested in helping the people in Slovenia.

Slovenia votes to dump Communist rule

Washington Post

The Plain Dealer, April 14, 1990

Ljubljana, Yugoslavia — Voters here in Slovenia, a small republic with the affluent look of Austria and the secessionist passions of Lithuania, have chosen to dump Communist rule in favor of an opposition coalition demanding sovereignty.

Leaders of a seven-party coalition called Demos, claimed victory yesterday (last Friday) in the republic's first free election since World War II. They vowed to slash Slovenia's contributions to the Yugoslav federal government and create a separate army and currency.

The coalition insists on "confederation" with the rest of Yugoslavia. This would be a loose union with the five other Yugoslav republics, and give Slovenia's parliament unrestricted power to decide how much it wants to involve itself in — as well as pay for — the operation of the federal government in Belgrade.

Leaders of Demos say that if confederation is unworkable or unacceptable in Belgrade, they would hold a referendum to decide if Slovenia should secede from Yugoslavia.

There has been no reaction from the federal government to the Slovenian moves. But the powerful president of Serbia, Slobodan Milosevic, has said that as a republic, Slovenia has the right to secede from Yugoslavia.

The Slovenians, who make up just 8% of Yugoslavia's population while producing 20% of its wealth, resent what they see as forced subsidies, in the form of federal taxes, for poorer parts of the country. The 2 million people of this republic, which is by far the richest and most Westernized in the federation, pay nearly 4 1/2 times more in federal taxes than they receive in federal programs.

Showing more strength than pre-election opinion polls had forecast, the Demos coalition won about 54% of the vote in the first

round of voting Sunday. It is expected to widen that lead significantly in the run off next week.

The republic's Communist Party conceded defeat yesterday (Friday) in the parliamentary election. However, reform Communist leader Milan Kucan, who was the key figure in Slovenia's rapid and peaceful move toward free elections, appears likely to win the largely ceremonial position of president.

Asked to explain his popularity, even as Communists were on the run in Slovenia and across Eastern Europe, Kucan said: "If I win (the presidency) it will be an expression of gratitude for a peaceful transition to democracy."

Demos posters were displayed at the Slovenian Home on Holmes Ave. during the "Council" open meeting on Monday. The posters were used by the Demos group in Slovenia and paid for from contributions collected by the Slovenian-American Council.

— Recent Deaths —

JOSEPHINE JASKO

Josephine Jasko (nee Giallorenzo), age 59 was the beloved wife of Raymond K., dearest daughter of the late Salvatore and Lucy; dear sister of Mary Hozian; dear aunt of Sharon Overturf (husband Thomas), Dean Hozian (wife Christina), Michael and Richard; great aunt of Kelly and April

Family received friends Monday and Tuesday, April 16 and 17 at the Zak Funeral Home, 6016 St. Clair Ave. Funeral Wednesday, April 18 with Mass at St. Philip Neri Church. Interment in All Souls Cemetery.

FRANK ZAKRAJSEK

Frank Zakrajsek, 79, a resident of Willowick for 32 years, died Saturday, April 14 in Richmond Heights General Hospital.

Frank was born Jan. 29, 1911 in Velike Lasce, Yugoslavia. He came to the United States in 1938. He was a Seaman 1st Class and served on the U.S.S. San Jacinto during WWII. He was a member of the Waterloo Pensioners, SNPJ Lodge No. 53 and the Jadran Singing Society.

He retired in 1980 after 12 years at Skrl Tool where he worked as a machinist. He was formerly employed at Ohio Gear.

Frank was the husband of Jennie (nee Jenko), father of Myra Smith and Frank Joseph, and grandfather of Christie Smith. He was preceded in death by his brother Joseph.

Visitation was held at Zele Funeral Home, 452 E. 152 St. Services were at St. Mary's Church (Holmes Ave.) and burial in Knollwood Cemetery.

RUDOLPH HLAD

Rudolph "Dutch" Hlad, 73, died in Lake County Hospital on Friday, April 13.

Rudolph was born in Cleveland and resided in Painesville for the past 11 years. He was employed for 45 years at the Cyril Bath Co. where he held several positions. He was Vice President at the time of his retirement in 1980 and continued to work as

a consultant around the country.

He served in the U.S. Navy during WWII. Mr. Hlad was a member of AMLA Lodge No. 9.

He was the husband of Florence (nee Tomsic), father of Christopher, Kathleen and Tricia, brother of Ann Lukasko, Josephine Hlad, Victoria Pike and John "Lace" and the deceased: Louise, Jean Macerol and Marie Hlad. He was father of 20 foster children in the past 20 years.

Visitation was held at Zele Funeral Home, 452 E. 152 St. Mass was held at St. Mary Church in Painesville. Burial was in All Souls Cemetery.

MARGARET DOBNIKAR

Margaret Dobnikar (nee Jarich), age 74, a 34 year resident of Willowick, died in the Burlington Hospital in Burlington, Wisconsin, on Monday, April 16. Margaret was in Wisconsin for rehabilitation after suffering a stroke.

Margaret was born June 3, 1915 in Ely, Minn. She came to Cleveland in 1935.

Margaret was a member of The Fleet Reserve Auxiliary, Eastern Star No. 51, Slovenian Women's Union No. 50, 250 Club of Immaculate Conception Church, the Friendship Club and the Willowick Pensioners.

She was employed as a cafeteria worker for the Willoughby Eastlake School System from 1953 until retiring in 1973.

She was the wife of John, who died in 1978, the mother of Marianne Hutchison (Charleston, S.C.), and Kathleen Curtis (Mentor); grandmother of Andrea Rene Curtis, sister of Mary Ipavec, Frances Stefanko, Molly Thomas (Arlington, Va.), Agnes Lucas (Rock Creek), and Frank Jarich (Minn.) and Joseph (Minn.) deceased.

Visitation is today Thursday, April 19 at Zele Funeral Home, 452 E. 152 St., where services will be held Friday at 9:15 and at St. Mary Magdalene Church at 10 a.m. Interment in All Souls Cemetery.

Farewell to Eric A. Kovacic

You have left us and are now with God. Richer than all of us, we are poorer since you are no longer with us. We all question, why? The answer we do not know. We do know that you are in eternity where there is no time. Nothing ever was, nothing ever will be, since everything that is, is simply that way. Now you are truly with us.

It is hard to find words to write and express my farewell appropriately. Your work and what you meant to us, what you loved in life. Instead, to help myself, I will use as a comparison these beautiful, colorful stained glass windows.

As they radiate sunny beams of light, giving us warmth and pleasure to observe as we

notice them. By looking carefully, we notice they are compiled of many parts, each piece of the window is special, complete in miniature, having its own personality characteristics in colorful rays of light that stream through them. Like the beaming rays of your life and work, belief in God and his creations, poems and the Slovenian word you so honored, your commitment to the truth and hard work in Studia Slovenica - your love towards your family - this was important in your life. Also, your sympathetic and moral support to Slovenian missionaries, who were messengers of truth on our American continent. And, especially your belief in the saintly Bishop Baraga who is

the guardian for the Washington, D.C. local K.S.K.J. lodge, Bishop Baraga Society, and for your support in building the Slovenian chapel here in Washington, D.C. I am proclaiming farewell and thank you in the name of all of us.

The parts are many and the window now seems larger and there is little time to include all your work; this I leave to others to continue. We will remember you as a poet, linguist and a walking encyclopedia of an abundance of informative information about Slovenia in past and present times.

It seems when the evening sun beams through these stained glass windows, all the parts with all their individual colorful characteristics will develop into an eternal rainbow, connected from here to the ocean, to your home in Slovenia that you so loved with your entire body and soul. Now you peacefully and happily look upon us, and the future unexpected beginnings of new freedom in your home country.

Rest in peace dear classmate, friend and compatriot. To you Nika and Bernadette, my deep sympathy in the name of all who have gathered in this church. Our prayers will be with you and warm wishes until we meet in the Kingdom of Heaven.

This farewell speech in remembrance of Eric A. Kovacic, well known in the Slovenian communities throughout the U.S. as poet, linguist, Slovenian historian/researcher, friend, husband, and father was presented by Bogomir Chokel president of the KSKJ lodge in Washington, D.C., in St. Bernadette's Church, in Silver Spring, Maryland at the funeral mass.

LOUIS BATES

Louis (Bajt) Bates (74), beloved son of the late Andrew and Anna, dearest brother of Anna Jezrinac, Mary Beck and brothers and sisters deceased.

Visitation was at Zak Funeral Home, 6016 St. Clair Ave. Funeral Thursday, April 19 with a 9:30 a.m. Mass in St. Vitus Church. Interment in Calvary Cemetery.

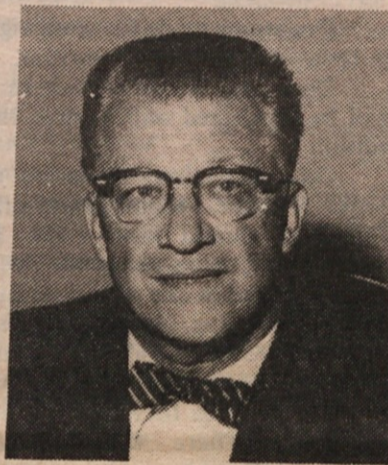
Donations

The following persons have sent in donations to the Ameriška Domovina:

- Mary E. Gorisek, Berea, Ohio — \$5.00
- Mr. and Mrs. Edward Harbie, Seven Hills, O. — \$10.00
- Peter Zupan, Canon City, Colo. — \$26.00
- Janez Medved, Montreal, Que., Canada — \$17.00
- Anonymous, San Francisco, Calif., in memory of Victor Vogrig — \$10.00.
- Mr. and Mrs. Cyril Grilc, Pompano Beach, Fla. — \$10.00
- Mr. and Mrs. John Tumbry, Cleveland — \$10.00
- Anonymous, San Francisco, Calif. — \$15.00
- Mr. and Mrs. Joseph Trunkely, Euclid, O. — \$10.00
- Ljudila Lekan, Cleveland — \$7.00
- Anton Meglic, Cleveland — \$26.00

In Loving Memory

OF THE 5th ANNIVERSARY OF THE DEATH OF

Louis L. Drasler

Who passed away April 25, 1985

*A beautiful memory of one so dear
We cherish still with love sincere
Till memory fades and life departs
You'll live forever in our hearts.*

Sadly missed by:

Wife — Mae

Son — Louis L.

Daughter — Phyllis M. Shields

Daughter-in-law — Phyllis Drasler

Son-in-law James Shields

Grandchildren — William, Michelle, Daniel Drasler
Laura, Kelly, Kristen Shields

April 19, 1990, Cleveland, Ohio

ZAK-ZAKRAJSEK

Funeral Home

6016 St. Clair Ave.

Phone 361-3112 or 361-3113

• No Branches nor Affiliations •

Zachary
A. Zak,
licensed
funeral
director

STERLE-SANKOVIC

Funeral Home

(Formerly Sankovic-Johnston)

15314 Macauley Avenue

(Corner of E. 152 & Lake Shore Blvd.)

Joseph J. Sterle - Director

(216) 531-3600

ZeLe Funeral Home

Memorial Chapel

452 E. 152 St.

Phone 481-3118

Addison Road Chapel

6502 St. Clair Ave.

Phone 361-0583

Mi smo vedno pripravljeni z najboljšo posrežbo.

GRDINA-COSIC

Funeral Homes

17010 Lake Shore Blvd.

531-6300

1053 E. 62 St.

431-2088

28890 Chardon Road

Willoughby Hills

944-8400

A TRUSTED TRADITION FOR 85 YEARS

Slovenia

"All Smiles" is John Grill, right, as he is saluted on his 90th birthday by Holmes Ave. Pensioners Vice President Matt Zabukovec and the rest of the members.

John Grill Observes 90th Birthday

by Jennie Schultz

Once again a Holmes Avenue Pensioner celebrated his 90th birthday. We had Louis Jerkich Sr. last year and this year we have John Grill. At the March meeting we had Vice President Matt Zabukovec read his accomplishments. John Grill was born on March 6, 1900 in Srednavas, Crmosnjice. He came to the U.S. in 1913 to Iowa and then four years later came to Cleveland. In 1924 he married Margaret Koenig. The family consists of daughter Helen and sons Ray and Robert. He was employed at Warner-Swasey for 40 years.

One of his assignments was to work on a 82" telescope for the McDonald Observatory in Fort Davis, Tx.

Even after his retirement, he was asked to help at Cleveland

Metro Hospital to care for instruments in the operating room where he also designed many instruments.

He retired again and became a world traveler with the Happy Elders, a Slovenian group. He covered the entire U.S. except Montana and Rhode Island. He also traveled to South America, Canada, Mexico, Europe which included Turkey and a pilgrimage European tour.

His hobbies are music with his Hammond organ, gardening, woodworking and he is presently a member of the St. Robert's Choir in Euclid.

Mr. Grill has been an active member of the Holmes Avenue Pensioners since 1977. He says he enjoys every meeting and hopes to continue his activities.

Slovenia is largely mountainous, crossed by the Julian Alps, in the west and by the Karawanken, along the Austrian border, in the north. In the south is the limestone plateau (karst) area which merges into the Dinaric Alps in Croatia.

The highest point in Yugoslavia is at Triglav (9,300 ft.), in the Julian Alps near the Italian border.

The principal rivers of Slovenia are the Drava and the Sava, both tributaries of the Danube. The republic's climate varies from mild winters and warm summers along the Adriatic Coast, and long cold winters and short cool summers in the mountains, to the hot summers and cold winters of the northern plains.

Economy. The Slovenian economy is basically agricultural. Livestock is raised, especially on upland pastures, and potatoes, rye, wheat, barley, oats, apples, flax and hemp are grown in the limited lowlands and in the river basins around Ljubljana and Maribor. Much of the republic, however, is covered by forests of oak, beech, chestnut, and conifers, which support a thriving lumber-milling industry.

Slovenia's mineral resources include iron, near the Austrian border; lead and zinc, near Ljubljana; mercury, at Idrija; and some copper, gold and bauxite. Extensive coal and lignite deposits underlie much of northeast Slovenia, especially in the area between Ljubljana and Celje.

Oil production increased greatly after World War II. Slovenia has most of Yugoslavia's hydroelectric power plants, the largest of which are at Fala and Jesenice. There are iron and steel works and rolling mills at Jesenice; blast furnaces and foundries at Dravograd; and smelters at Celje. Textiles, glass, cement, and flour and other food products are manufactured, and there is a growing tourist industry.

Slovenia is crossed by the railroad connecting Zagreb in the Drava Valley with the Po Valley of Italy. Having important port facilities on its short coastline, the republic carries on its ocean commerce chiefly through the Slovenian Ship Registry and Koper.

History: The region corresponding to modern Slovenia was part of the Roman province of Pannonia, 9 B.C. - A.D. 395, and from

the fourth to the tenth centuries was successively under the hegemony of the Ostrogoths, the Lombards, and the Franks.

After the tenth century most of the area was divided between two duchies within the Holy Roman Empire, Carinthia and Carniola, which by 1493 had passed to the Hapsburgs. Unlike Croatia and Serbia, Slovenia was never a part of the Ottoman Empire.

Slovenia was a part of the French-dominated Slavic Illyrian province, 1809-13, after which it was restored to the Hapsburgs. Under the Austro-Hungarian dual monarchy, 1867-1918, the region corresponded to the provinces of Carniola and Styria. When the Austro-Hungarian Empire was disestablished in 1918, the Slovenes united with other South Slavs to form the Kingdom of Serbs, Croats, and Slovenes, which became in 1929, the Kingdom of Yugoslavia, within which Slovenia was absorbed into the new administrative district of Drava.

During World War II, Slovenia was divided among Germany, Italy, and Hungary, and thousands of Slovenes were deported to Germany for forced labor. After the war Slovenia was reunited with Yugoslavia. Under the 1946 Yugoslav constitution it became a federal republic. In 1947 Slovenia received part of

the Istrian Peninsula from Italy.

Slovenian is one of the three official languages of Yugoslavia. Roman Catholicism is the predominant religion of Slovenia. The capital and largest city is Ljubljana, seat of Slovenia's university. Other cities are Maribor and Celje.

On Sunday, April 8, 1990 the citizens of Slovenia voted to become a Democratic nation.

Josie Ambrosic is Mother of the Year

The Slovenian Women's Union Branch 25 has chosen Josephine Ambrosic as Mother of the Year.

She will be honored at Sterle's Slovenian Country House on Tuesday, May 1st at 1:30 p.m. All those wishing to join us are more than welcome to attend. For further information call Jo Mohorcic at 361-0334.

Spaghetti Dinner

Can priests really cook?

You will find out when you come and share a priest-cooked spaghetti dinner with all the trimmings on Sunday, April 22 from 12 to 6 p.m. at the St. Joseph Christian Life Center, 18485 Lake Shore Blvd., Cleveland.

The Chef will be Fr. Wally Hyclak. Dinners will cost \$5 for adults and \$3 for children under 12.

Bring your family and friends.

Elect:

Robert J.

BOYLE

Democrat - OHIO SENATE

Experienced and Dedicated to
Serve You in Columbus

Former Mayor of Richmond Heights,
Councilman, Richmond Heights.

Member of Cuyahoga County Mayors Assoc.

Endorsed by Cuyahoga County Mayors Association

Antonia Lausche, Chairman, Boyle for Senate Comm.
4853 Lindsey Lane, 44143

Gregory L. Kordic

Attorney-at-Law Odvetnik

Splorna praksa, Social Security,
Workers Compensation
Hanna Bldg., Suite 350
1422 Euclid Avenue
621-6684

Ohio Federation to honor Our Lady of Brezje

Cleveland, OH — Our Lady of Brezje, Mary, Help of Christians, Patroness of Slovenia and Protectress of the Slovenian Heritage, is honored every year on the 23rd of May.

The Ohio Federation of KSKJ Lodges is sponsoring an observance of prayer and meditation to Our Lady of Brezje at Our Lady of Lourdes Shrine, 21281 Euclid Avenue in Euclid, OH at 7 p.m. on May 23. The parking lot entrance for the shrine is off Chardon Road hill.

Bishop Pevec will lead us in prayer and meditation. All K.S.K.J. members and friends are invited to attend this observance.

If you cannot be present, we ask all Slovenian Americans and friends to light a candle at home and reflect on the Christian values and traditions that guided Slovenians through the centuries. We are still molded today by these values and traditions, wherever we live.

We will also thank Mary for Her help in Eastern Europe, especially in Slovenia.

Henry S. Grosel

Tobacco & Caffeine Lower Resistance

Lifestyle can have an effect on reaction to the cold. Regular exercise boosts circulation. A fitness routine can make your hands and feet warmer.

Caffeine and tobacco constrict blood vessels and should be avoided, especially before going out into the cold. Alcohol dilates surface blood vessels and lets body heat

escape faster than usual.

Your body temperature drops while you sleep, so you'll need more covers at 4 a.m. than at 11 p.m. An extra blanket and loose socks can help hold body heat in the feet.

Dr. Cafini
6131 St. Clair Ave.
(216) 881-4411

Carst-Nagy Memorials

15425 Waterloo Rd.
481-2237

"Serving the
Slovenian Community."

Anton M. Lavrish

ATTORNEY-AT-LAW
(Odvetnik)

Complete Legal Services
Income Tax-Notary Public

18975 Villaview Road
at Neff
692-1172

BRICKMAN & SONS FUNERAL HOME

21900 Euclid Ave.

481-5277

Between Chardon & E. 222nd St. — Euclid, Ohio

George Knaus

George Knaus Real Estate, Inc.
819 E. 185th Street
Cleveland, Ohio 44119
Computer Multiple Listing Service

"Just A Little Bit Better"

481-9300

Listen to our polka music every
Sunday morning at 11:15
ON WELW, 1330 A.M.

AMERIŠKA DOMOVINA, APRIL 19, 1990

Maple Hts. Button Box Festival

If it's music you like or just a group of fun loving people, please join us on Sunday, April 29 at the Slovenian National Home on Stanley Avenue in Maple Hts. for the Third Annual Button Box Festival sponsored by the Children Forever Foundation to support Haven Hill Home and Center Ridge House (non-profit residences for mentally retarded adults of our community).

Music will be provided by nine button box groups from the area: Magic City Showcase, Kusar's Gang,

Holmes Hall Buttonaires, Maple Hts. Button Box Group, Euclid Squeeze-Boxers, Simcic's Button Box, Erie Shores Button Box, Herminic Button Box from Pa., and the Mahoning Valley Button Box. The music will be continuous in two halls from 2 p.m. until 9 p.m.

Food and refreshments will be available. Tickets may be obtained at the door for a donation of \$4.00. Children under 12 will be admitted free. For further information call 732-7528.

(Photo by Jennie Schultz)

Mae and Frank Fabec of the Holmes Ave. Pensioners Club, celebrate their 59th Wedding Anniversary on Valentine's Day at the recent meeting and were their longest married couple.

Slovenian Festival in New York

The annual "Slovenian Festival" will be held on Saturday, May 5 at Our Lady of Hope School Auditorium, Eliot Avenue & 71 Street, Middle Village, Queens, N.Y.

The Festival will begin with a concert at 6:45 p.m., followed by a dance at 8:45 p.m.

Appearing on our program will be "The Alpine Sextet" Orchestra, which will also play for our dance. Based in Cleveland, Ohio, they specialize in the very popular European "Avsenik" sound. People have been entertained by The Alpine Sextet all over the country since 1976. They can also be heard on their record album.

Also performing will be "The Saint Cyril Slovenian Mixed Chorus" directed by Jerry Koprivsek. They will sing selections of Slovenian songs with piano accompaniment by Michael Pilafian.

Featured soloist this year will be Ann (Kepic) Zaic, soprano, formerly soloist at Radio City Music Hall in New York City.

Most of the Saint Cyril Slovenian Chorus members are also members of the Saint Cyril's Church Choir in New York City, where Father Robert Mazovec is the pastor. Many come from long distances to sing on Sundays for the 10:00 a.m. Mass. Jerry Zupan is the organist.

In addition to our annual Festival concerts, our chorus sang for the Slavic Heritage Council of America in 1989 and were asked to sing for them again this year on Saturday, October 27 at Saint Peter's Lutheran Church, 53rd

Street and Lexington Avenue, New York City.

By popular demand, our producer and coordinator of the annual Slovenian Festival, Ivan Kamin, again was able to procure for our program one of America's best male chorus "Fantje na Vasi" (The Village Singers). This is a group of 17 male singers, directed by John Srsen, singing Slovenian and English songs.

In 1987 they celebrated the tenth anniversary of their chorus and their professional performance is getting better and better each year. In addition to giving concerts in Cleveland, Chicago, Washington, etc., they have performed a number of times for the Slavic Heritage Council of America at the Alice Tully Hall, Lincoln Center in New York City. If you have never heard "Fantje na Vasi" sing before, May 5 is your chance.

Admission is \$12 for adults and \$6 for youth (5 to 15 years). For advance ticket reservations, mail check or money order in proper total amount, payable to: "Church of Saint Cyril" and mail to: Mrs. Judita Prelog, 83-27 Leferts Blvd., Kew Gardens, NY 11415.

For further information call Judita Prelog at 718-846-0682 or Jerry Koprivsek at 516-431-7467.

Ponderable Quotes Wealth

"Wealth is not his that has it, but his that enjoys it."

—Benjamin Franklin

Left to right, Ed Morrel Sr., John Burchard, Dan Reiger, Steve Piorkowski, Tom Kirk, Ed Morrel Jr., Greg Hribar, Bob Mills, and Bill Lipold.

Piorkowski is CWF Pool Champ

On Saturday, March 24 Steve Piorkowski was declared the winner of the 7th annual Elmer "Red" Kuhar Pool Tournament held by the St. Vitus Post 1655 of the Catholic War Veterans in Cleveland.

Second place went to Ed Morell Jr., with Bob Mills taking the third spot. To the rest

of the participants, "Better luck next year."

Tony Grdina,
Post Historian

Al Koporc, Jr.

Piano Technician
(216) 481-4391

A Taste of France

St. Mary's Collinwood PTU breakfast on Sunday, April 29 will be featuring a taste of France.

A delicious french toast breakfast which will include scrambled eggs, fried potatoes, bacon or sausage, juice and beverage will be available on Sunday, April 29 from 9 a.m. until 1 p.m.

Cost is only \$4.00 for adults and \$3.00 for juniors.

"Isn't it time your savings earned more than money?"

"\$10,000 in the bank deserves a little extra recognition. We'll see that you get it with the Ameritrust MajorSaver™ Account."

Damjan Marich
Asst. Vice President
5900 St. Clair Ave.
391-1540

Mirjana S. Zovkic
Branch Manager
4008 St. Clair Ave.
391-1533

Stan Kuhar
Retail Bank Assistant
5900 St. Clair Ave.
391-1540

Extra Attention. As a depositor of \$10,000 or more, you receive extra recognition with all banking transactions through custom-designed checks and a specially embossed Asset® card available only to MajorSavers.

Extra Privileges. Enjoy interest-bearing checking with unlimited checkwriting and no service charge. A reduced Visa interest rate. Special amenities—a variety of services—all free of charge. Plus advance notice of special offers from Ameritrust.

Extra Service. Guaranteed. Your promise of unexcelled service is this guarantee: if we ever make a mistake on your MajorSaver statement, we'll pay you \$5. Apply at the Ameritrust Office nearest you.

Substantial interest penalty required for early CD withdrawal.
Ameritrust Company National Association Member FDIC

Ameritrust
Service you can bank on.

Doma in po svetu

— PREGLED NAJVAŽNEJSIH DOGODKOV —

To nedeljo zadnji krog volitev v Sloveniji —
Opozicija bo lahko sestavila vlado — Na
Kosovu ukinjeno izredno stanje

NEW YORK, N.Y. — Na podlagi izida volitev za družbenopolitični zbor slovenskega parlamenta, ki so bile 8. aprila, poročaja *Wall Street Journal*, bo opozicijska koalicija Demos dovolj močna, da lahko sestavo novo slovensko vlado. Stranke, združene v Demosu, imajo namreč večino že pred zadnjim krogom volitev, ki bodo to nedeljo. Po vesteh, ki jih ima urednik AD neposredno iz Ljubljane, že potekajo pogovori med predstavniki raznih strank o taktiki po volitvah in v zvezi s sestavljanjem nove vlade. Trenutno ni jasno, kdo naj bi bil predsednik nove vlade. Slišati je, da prof. Lojze Peterle, predsednik Krščanskih demokratov, stranke, ki je med Demosovimi strankami dobila relativno največ glasov, ne želi postati predsednik vlade. So pa tudi druge možnosti, med katerimi je ta, da bi bila sestavljena širša koalicijska vlada, torej da bi v njej sodelovale tudi stranke, ki so povezane oziroma predstavljajo sedanjo vladajočo oblast. Razlog za tako koalicijsko je, da čakajo Slovenijo hude preizkušnje v naslednjih mesecih, da te bodo tako politične kot ekonomske narave, in da bi bilo najbolje, če bi mogla Slovenija nastopati kolikor se da enotno, ob sodelovanju čim širšega ideološko-političnega spektruma. Pogajanja med strankami se bodo intenzivirala v tednih po nedeljskih volitvah, kajti poteka mandat sedanje vlade že v maju in nova koalicijska vlada mora imeti tudi svoj program za parlament.

Drugi razlog za nekakšno vlado nacionalne enotnosti je v sestavu novega predsedstva Republike Slovenije in tudi zaradi možnosti, da bo za predsednika Slovenije izvoljen komunist Milan Kučan (član partije je še vedno, čeprav poročila, objavljena v svetovno znanih časopisih in tiskovnih agencijah omenjajo Kučana kot »bivšega« komunist). V predsedstvu lahko računa partija na dva od štirih članov za »svoje«, predsedstvo pa ni po svojih pooblastilih le simbolično telo. Zelo lahko ovira delo parlamenta na primer, tudi ima posebna pooblastila na področju državne varnosti. Vse to so ostanki sistema, ki si ga je bil izmislil Kardelj. Tako, pravijo nekateri v Sloveniji, bi bilo najbolje, če bi mogli doseči vsaj delovni sporazum med novim parlamentom in vlado, ki bo iz njega izhajala, ter predsedstvom in predsednikom Slovenije, vsaj glede najbolj bistvenih zadev. Ker si »prenovljena« partija prizadeva pridobiti naklonjenost slovenskega ljudstva, teče argument, bi morda bila pripravljena sodelovati z dosedanjimi opozicijskimi, kmalu pa vladajočimi strankami v procesu demokratizacije sistema v Sloveniji in to na trajni podlagi. Kakšen bo uspeh teh poskusov ni mogoče predvideti.

V naslednjih tednih bodo na Hrvaškem večstrankarske volitve, situacije v tej republiki je pa veliko bolj napeta kot v Sloveniji, ker pripada dobra četrtina prebivalcev SR Hrvatske drugim narodnostim, predvsem srbski, v mnogih krajih pa živijo ti Srbi v strnjenih naselbinah. Težko je pa verjeti, da bi bila pripravljena več kot manjšina Hrvatov glasovati za komunistično partijo ali za stranke, povezane s komunisti.

Včeraj je kolektivno jugoslovansko predsedstvo, na prošnji srbske republike, ukinilo izredno stanje v pokrajini Kosovo. Ukrepi so bili v veljavi leto dni, v tem času je pa Srbija pod vodstvom Slobodana Miloše-

vića, sistematično kršila veljavno ustavo SFRJ in s tem ustavno ureditev Jugoslavije ter prevzela vso oblast nad pokrajinama Kosovo in Vojvodina. Kosovo bo pa ostalo pod srbsko policijsko oblastjo, pravice albanske večine bodo še naprej sistematično kršene. Zaradi te nevdržne politike dobiva Srbija mnoge kritike od zahodne Evrope in tudi ZDA.

Sovjeti ustavili pošiljke nafte v Litvo —
Bush ne želi zaradi Litve bistvenega slabšanja
odnosov med ZDA in ZSSR — Baker svari

WASHINGTON, D.C. — Včeraj je Vytautas Landsbergis, 59-letni profesor glasbe, ki služi kot predsednik Litve, dejal, da je Sovjetska zveza prenehala pošiljati nafto v edino rafinerijo, ki jo ima Litva. S tem se je pričela od Mihaila Gorbačova napovedana ekonomska blokada Litve. Gre za ekonomsko vojno zoper republiko Litvo, je rekel Landsbergis, zoper neodvisno državo, ki meji ob ZSSR. To pomeni, je poudaril, dejansko sovjetsko priznanje Litve. Premierka Litve Kazimiera Prunskiene je odpotovala na tridnevni obisk Norveške. Zanimala se bo za pogodbo, po kateri bi Litva dobila nafto in še posebej naravni plin od Norveške in drugih držav ter tako kljubovala sovjetski blokadi. Do zadnjih vesti, Sovjeti niso ustavili dobave naravnega plina Litvi, vendar litovska vlada to pričakuje. Litovci se tudi dogovarjajo z Estonijo in Letonsko glede medsebojnega sodelovanja na ekonomskem in političnem področju.

Sovjetski ukrep zoper Litvo je spravil Bushovo administracijo in še posebej predsednika Busha samega, v zadrego. Bush namreč zagovarja željo Litovcev, da je njih država kdaj zopet neodvisna. Bush tudi trdi, da bo do tega tudi končno prišlo. Na drugi strani pa Bush noče storiti nič, kar bi vodilo do bistvenega slabšanja odnosov med ZDA in ZSSR. Bush in njegovi najbližji zunanje-politični svetovalci menijo, da igra Gorbačov zgodovinsko pomembno vlogo v spreminjanju Sovjetske zveze v mirnejšo, demokratičnejšo državo oziroma družbo, in da je v ameriškem in celo svetovnem interesu, da Gorbačov v teh prizadevanjih uspe. Prav tako je ZSSR pod Gorbačovom privolila v kolaps sovjetskega imperija v vzhodni Evropi, čeprav ta proces še zdaleč ni končan in je povezan z mnogimi težavami, s katerimi se soočajo države tega območja. V luči vseh teh faktorjev, menijo v Beli hiši in State Departmentu, je litovska kriza manj važna za vse razen za Litovce same. Celo je v nekaterih visokih krogih Bushove vlade slišati mnenje, da so Litovci prehitro ukrepali z njihovo izjavo neodvisnosti, da bi bilo bolj koristno za vse, tudi zanje, če bi bili bolj strpni. Tako pa so Gorbačova prisilili v kot, iz katerega ne more razen, če ne privoli v litovsko neodvisnost ali če ne odločno ukrepa zoper Litvo.

Včeraj je državni sekretar James A. Baker rekel, da sovjetski ukrepi zoper Litvo utegnejo imeti negativne posledice, predvsem na področju komercialnih oziroma trgovinskih odnosov med ZDA in SZ. Ni pa hotel isto reči o političnih posledicah.

Današnji *Wall Street Journal* objavlja anketo javnega mnenja v ZDA, ki kaže, da več kot 60 odstotkov Amerikancev nasprotuje, da bi kriza v zvezi z Litvo poslabšala odnose med ZDA in SZ, torej da ameriška javnost v tem oziru podpira Bushovo stališče. Nezadovoljni s predsednikovo politiko so predvsem konservativci in pa demokrati v kongresu, ki iščejo politično korist zase.

— Koledar prireditev —

APRIL

21. — **Tabor DSPB, Cleveland** priredi pomladanski družabni večer v Slovenskem domu na Holmes Ave. Igra Alpski sekstet.

21. — **Pevski zbor Jadran** praznuje svojo 70-letnico s koncertom, večerjo in plesom v SDD na Waterloo Rd. Igra Johnny Vadnal orkester.

29. — **»Prijetelji SND na St. Clair Ave.«** prirede »brunch«.

MAJ

5. — **Cerkev sv. Cirila** v New Yorku priredi Slovenski festival v dvorani Our Lady of Hope v Queensu. Pričetek ob 7. zv. Nastopijo Fantje na vasi in Alpski sekstet iz Clevelanda.

6. — **Klub upokoencev na St. Clair Ave.** priredi letno kosilo v spodnji dvorani SND na St. Clairju. Serviranje od 1.30 do 3.30 pop., nato zabava do 5. pop.

18. — **Slovenski dom za ostarele** ima letni občni zbor, v SDD na Waterloo Rd., ob 7. zv.

19. — **Pevski zbor Korotan** priredi koncert v dvorani pri Sv. Vidu. Pričetek ob 7. zv. Za ples igra Alpski sekstet.

27. — **Društvo SPB Cleveland** vabi k skupni molitvi ob 3.30 uri na pokopališču Vernih duš.

28. — **SKD Triglav, Milwaukee, Wis.**, priredi Spominski dan, v parku Triglav.

JUNIJ

3. — **Slovenska pristava** priredi otvoritev.

. — **Društvo SPB Cleveland** priredi Slovenski spominski dan s sv. mašo ob 11.30 uri pri Lurški Materi božji na Chardon Rd., Euclid, O.

9., 10. — **Tabor DSPB, Cleveland**, poda spominsko proslavo ob 45. obletnici umora slovenskih domobrancev. Spominska maša bo v kapelici na Orlovem vrhu Slovenske pristave.

17. — **Slov. šola pri Mariji Vnebovzeti** v Collinwoodu priredi piknik na Slovenski pristavi.

24. — **SKD Triglav, Milwaukee, Wis.**, priredi prvi piknik, v parku Triglav.

JULIJ

8. — **Slovenska pristava** priredi »Slovenski dan«.

8. — **MZA Milwaukee** priredi piknik, v parku Triglav.

22. — **Misijonska Znamkarska Akcija** priredi piknik na Slovenski pristavi. Pričetek s sv. mašo ob 12. uri.

AVGUST

12. — **SKD Triglav, Milwau-**

kee, Wis., priredi drugi piknik, v parku Triglav.

SEPTEMBER

8. — **Fantje na vasi** priredijo svoj vsakoletni koncert.

16. — **»Vinska trgatev«** na Slovenski pristavi.

23. — **SKD Triglav, Milwaukee, Wis.**, priredi Vinsko trgatev, v parku Triglav.

30. — **Oltarno društvo pri Sv. Vidu** priredi letno kosilo v svetovidski dvorani.

Novi grobovi

(Nadaljevanje s str. 1)

Marija Starič

Danes je umrla Marija Starič. Ležala bo v Zak zavodu na 6016 St. Clair Ave. Ure kropljenja bodo jutri, v petek, od 4. do 8. zvečer. Pogreb bo v soboto, v cerkev sv. Vida ob 9. in od tam na pokopališče Vernih duš.

Frank Zakrajsek

Dne 14. aprila je v Richmond Hts. bolnišnici umrl 79 let stari Frank Zakrajsek z Willowicka, kjer je živel zadnjih 32 let, rojen v Velikih Laščah, Slovenija, od koder je prišel v ZDA l. 1938, mož Jennie, roj. Jenko, oče Myre Smith in Franka Josepha, stari oče Christie Smith, brat Josepha (pok.), veteran druge svetovne vojne, zaposlen pri Skrl Tool 12 let, do svoje upokojitve l. 1980, pred tem pa pri Ohio Gear, član pevskega zbora Jadran, SNPJ št. 53 in Kluba upokoencev na Waterloo Rd. Pogreb je bil iz Želetovega zavoda na E. 152 St. v cerkev Marije Vnebovzete in nato na pokopališče Knollwood.

Josephine Jasko

Umrla je 59 let stara Josephine Jasko, rojena Giallorenzo), žena Raymonda, hčerka že pok. Salvatora in Lucy, sestra Mary Hozian, teta in prateca. Pogreb je bil 18. maja iz Zak pogrebnega zavoda, 6016 St. Clair Ave., v cerkev sv. Filipa Nerija in nato na pokopališče Vernih duš.

Rudolph Hlad

Dne 13. aprila je v Lake County bolnišnici umrl 73 let stari Rudolph "Dutch" Hlad, rojen v Clevelandu, mož Florence, roj. Tomsic, oče Christopherja, Kathleen in Tricie, brat Ann Lukasko, Josephine Hlad, Victorie Pike, Johna ter že pok. Louise, Jean Macerol in Marie Hlad, v zadnih 20 letih krušni oče 20 otrokom, veterani 2. svetovne vojne, zaposlen pri Cyril Bath Co. 45 let, ob upokojitvi l. 1980 je bil podpredsednik podjetja, član ADZ št. 9. Pogrebna sv. maša je bila v cerkvi sv. Marije v Painesvillu, k večnemu počitku je bil položen na Vernih duš pokopališču.

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave. - 431-0628 - Cleveland, OH 44103

AMERIŠKA DOMOVINA (USPS 024100)

Jamés V. Debevec - Publisher, English editor
Dr. Rudolpfi M. Susel - Slovenian Editor

Ameriška Domovina Permanent Scroll of Distinguished Persons:
Rt. Rev. Msgr. Louis B. Baznik, Michael and Irma Telich,
Frank J. Lausche, Paul Košir

NAROČNINA:

Združene države in Kanada:

\$25 na leto za ZDA; \$30 za Kanado (v ZD valutii)

Dežele izven ZDA in Kanade:

\$35 na leto, računano v ameriški valutii

SUBSCRIPTION RATES

United States and Canada:

U.S.A.: \$25 per year; Canada: \$30 in U.S. currency

Foreign:

\$35 per year U.S. or equivalent foreign currency

Second Class Postage Paid at Cleveland, Ohio

POSTMASTER: Send address change to American Home
6117 St. Clair Ave., Cleveland, OH 44103

Published every Thursday

No. 16 Thursday, April 19, 1990

Bodočnost mesečnika Ave Maria

To nedeljo bo p. Fortunat Zorman, zadnjih 40 let urednik verskega mesečnika »Ave Maria«, praznoval svojo 50. obletnico mašniškega posvečenja s sv. mašo ob 10.30 dop v cerkvi sv. Vida. O tem smo že objavili krajši članek, danes pa na tem mestu ponatisnemo članek z gornjim naslovom, ki je bil objavljen v aprilski številki »Ave Maria«.

Tudi pri delu za verski mesečnik »Ave Maria« smo se prisiljeni ustaviti in premisliti dejanski položaj, ki je označen z dolarji. V zvezi z izdajanjem verskega mesečnika je delo za razne zadeve. To je znamenje življenja in gibanja. Naročniki in bralci to dobro vedo in sprejemajo možnosti, ki jih nudi verski mesečnik. Vsi pa ne vedo ali pa pozabljajo na celoto in se poslužujejo po svoji volji samo zadev, ki ne podpirajo bistvenih zadev našega verskega mesečnika in tudi ne nudijo denarne podpore.

Sedaj imamo med naročniki okoli 50 naslovov, od katerih že nekaj let nismo dobili nobenega pisma in naročnine. Dobili so opomine in ako ne bo odgovora bo imel mesečnik 50 naročnikov manj.

Enoletni izdatki za enega naročnika, to je 12. številki, znašajo sedaj \$11.00. Pri tem ne bo ostalo, ker se cene za vse, tudi za papir in tisk, višajo.

Pri »Ave Maria« imamo izdatke, ki niso naravnost povezani s tiskom. Npr. naročila za sv. maše. Naročila za svete maše radi sprejemamo. Dobivamo jih tudi od nenaročnikov na »Ave Maria«. Prišlo je v navado, da je dar za sveto mašo pet dolarjev. A drugače je, ako izročite za dar v župnišču ali duhovniku. Pri »Ave Maria« se pa ta dar skrči na račun našega mesečnika zaradi pismenega odgovora, za delo pri »Ave Maria« nismo plačani, a čas je tudi nekaj vreden. Svoje delo pri »Ave Maria« imam za duhovniško delo, a večkrat je treba pisati pisma, ki nimajo z duhovniškim delom nobene zveze.

Vsako, ki bere slovenske publikacije, dobre ve, da jih je vedno manj. Tiste, ki še obstojajo, imajo vedno več angleških spisov, strani za slovenske spise se pa krčijo. Vsem radi ustrezemo v raznih prošnjah, a povedati moramo, da z naročnino (\$5.00) in darovi za mesečnik ne krijemo izdatkov, ki jih imamo za izdajanje in razpošiljanje »Ave Maria«. Hoteli smo zvišati naročnino, a mislili smo na one, ki tudi pet dolarjev težko plačajo. Z mesečnikom »Ave Maria« ne prejmete samo lepega in potrebnega branja. Z našim mesečnikom so v zvezi tudi druge koristne in potrebne zadeve za ohranjanje slovenskega jezika, slovenske vernosti in kulture med ameriškimi Slovenci.

Za sedaj nimamo nobenega določenega načrta, naša dolžnost pa je, da vas opozorimo na naše težave in skrbi.

Na uvodniškem mestu za apriško številko je pa p. Fortunat povedal slednje:

Tekom let smo ob razmišljanju slovenskih tradicij prišli do zaključkov, ki nas prepričajo, da slovenskega jezika ne moremo ohranjevati samo z govorjenjem in učenjem materinega jezika. Potrebno je tudi poznanje in razumevanje duhovnosti, iz katerih se je razvijal in oblikoval naš narodni jezik. Človek je celota in enota in ne more oblikovati sebe samo na enem področju. Osebnost oblikovanje mora izvirati iz ukoreninjenosti v slovensko izročilo, ki se skozi stoletja predaja iz roda v rod in napreduje skladno z miselnostjo, ki označuje posamezna ob-

Jakob in Julka Mejač praznovala zlato poroko

CLEVELAND, O. - V nedeljo, 8. aprila, ob 4. popoldne, je bila darovana v cerkvi Marije Vnebovzete v Clevelandu zahvalna sv. maša, ob priliki 50. obletnice srečnega zakonskega življenja g. Jakoba in ge. Julke Mejač.

V krogu svojih otrok in njihovih družin ter številnih prijateljev sta se Bogu zahvalila za 50 let srečnega zakonskega življenja, ki pa je bilo tu in tam tudi s trnjem posipano.

V Ljubljani na Šmartinski cesti sta si pred 50 leti ustanovila lep domek. Bog je vaju zakon kmalu blagoslovil z lepo punčko, a ko sta pričakovala rojstvo drugega otroka, se je bilo treba kar čez noč odločiti za beg, pustiti vse, kar sta si v prvih letih zakona pridobila. Zapustila sta dom in odšla v negotovost. V Vetrinju se vama je rodil sin, v tistih dneh, ko se je grešil največji greh nad slovenskim narodom.

Sledila so begunska leta brezdomstva in revščine, ki so utrdila verska in politična prepričanja. Ne glede na težke čase, je bila to doba povezanosti in medsebojnega razumevanja. Utrdile so se vezi, katere še danes družijo in povezujejo ideje in prepričanja o preteklo-

sti in sedanjem delovanju.

Z veseljem sta se odločila za preselitev v Ameriko, deželo svobode. Prvo leto ste preživeli na Floridi, a sta se po enem letu preselili v Cleveland, med domače ljudi, s katerimi ste delili begunsko usodo.

Pridobila sta si lasten dom, ki je bil zgrajen s trdim delom in ljubeznijo do družine, ki se vama je povečala še dvakrat. Leta so tekla, pridno sta podpirala kulturna prizadevanja pri Slovenski šoli, dramskega društvu Liliji, folklorni skupini Kres, Slovenski pristavi in drugih prosvetnih in verskih ustanovah. Tudi vajini otroci, vnuki in vnukinje so se od vaju naužili čuta in spoštovanja do vsega, kar je bilo vama svetega, od molitve do prelepих domačih starih običajev. Zaklad poštenosti ter versko in narodno zavest sta podarila svojim otrokom in po njih tudi vnukom in vnukinjam.

Lepo delo sta opravila in naj sedaj sledi čas zasluženega oddiha. Naj vaju ljubi Bog blagoslovi in ohrani zdrava in čvrsta še na mnoga leta v krogu svojih dragih.

Prijatelj

Martin Krpan na clevelandskem odru

EUCLID, O. - Povest Martin Krpan Frana Levstika je biser slovenskega slovstva, je vzor slovenske pripovedne umetnine. Martin Krpan je naša prva povest in grude in duha slovenskega človeka. Iz nje mogočno veje slovenski ljudski duh v vsej svoji preprostosti, poštenosti, vernosti in ljubezni do doma.

Martin Krpan je povest za otroke in odrasle, za mlade in stare, je povest, ki ne bo nikdar zastarela. Martin Krpan je vedno živa umetnina, ki ne bo nikoli umrla. Sleherno srečanje z Martinom Krpanom more navdahniti slehernega Slovenca kjerkoli na svetu, seveda le če je v njem še kaj Slovenca in ni le Slovenec po ime-

nu.

V nedeljo popoldan 1. aprila smo imeli priložnost videti Martina Krpana na odru Slovenskega doma v Collinwoodu.

Levstikovega Martina Krpana je priredil za oder argentinski Slovenec in znan dramatik Jože Vombergar, ki ga poznamo po njegovih igrah »Voda« in »Vrnitev«. Znani so pomisleki o dramatizacijah povesti in romanov ter drugih neoderskih slovstvenih del. Pri Martinu Krpanu pa še posebej. Znano je kako trdo je prijel Ivan Cankar Frana Govekarja za njegovo dramatizacijo in gledališko izvedbo Martina Krpana v »Krpanovi kobili«. Vombergar se je izognil

dobja pretekle zgodovine. Upoštevati je potrebno tudi celoto narodnega življa v vsakem obdobju.

V spisih Ave Maria, v kolikor so odvisni od uredništva, osvetljujemo posamezna področja narodnega, kulturnega in verskega udejstvovanja pod vidikom vseh delujočih silnic, ki se združujejo v celoto življenjskega obstoja.

Vse v naši bližini in po vsem svetu se hitro spreminja in prinaša tudi za nas nove naloge in nove odgovornosti. Presojati in navajati pa jih moramo v udejstvovanju skladno s koreninami, iz katerih smo rasti skozi stoletja. Največja napaka sedanje družbe je, da tega ne upošteva, kadar hoče ustvariti nekaj novega brez ozira na preteklo rast in razvoj.

napakam, ki jih je napravil Govekar. V njegovi dramatizaciji ne nastopa kobila. Skušal je ostati zvest besedilu povesti v kolikor je bilo to mogoče in razdeliti povest v zaplet, višek in razplet igre v petih dejanjih. Zaradi tega je dodal osebe in besedilo, ki jih v povesti ni. Pazil je, da se z dodatki ni preveč oddaljil od originalne povesti in originalnega besedila. V igro sicer ni prinesel novih motivov, razen Frfre, pač pa je gotove, na primer nehvaležnost Dunaja, malo preveč raztegnil. Levstikova povest pa se odlikuje ravno zaradi svoje jedrnatosti. Vsaka dramatizacija ima pač svojo senčno stran.

Martina Krpana je postavila na oder Slovenska igralska skupina iz Toronta na povabilo našega dramskega društva Lilija. Izvedba je bila seveda zelo zahtevna stvar: režijsko, igralsko, scenerijsko, pa tudi zaradi kostumov. Moramo reči, da je bila izvedba kos zahtevam in moramo pohvaliti amatersko igralsko skupino za primerno dostojno in tekočo izvedbo ter dobro izgovorjavo.

Režiser dr. Anton Kačnik je imel težko nalogo — a jo je dobro opravil — razgibati igralce v njih vlogah in značajih in povezati njih nastope na odru v igersko celoto tako, da

(dalje na str. 9)

Upokojencem Slovenske pristave

CLEVELAND, O. - Vse članice in člani kluba upokojencev Slovenske pristave ste lepo vabljeni, da se udeležite mesečnega sestanka v sredo, 25. aprila, ob treh popoldne na Slovenski pristavi. Kdor pa le more, naj pride na pristavo že ob enajsti uri dopoldne, ker je na pristavi dosti dela, posebno na Orlovem vrhu in v parku. Prekopali bi gredice za rože, obrezali grmičevje in pograbili preostalo listje. Malica po pripravljenosti za vse, tudi za tiste, ki ne morejo delati.

Na sestanku se bomo pogovorili predvsem o naših izletih. 21. in 22. maja bomo namreč naredili izlet v Kanado. Ogleдали si bomo botanične vrtove v Hamiltonu. Obiskali bomo Dom Lipa. To je dom za ostarele Slovence v Kanadi. Drugi dan bomo obiskali božjo pot v Midlandu in si ogledali Slovensko letovišče. Za ta izlet je prijavljenih že čez 30 članov. Kdor se nam hoče pridružiti, naj gotovo pride na sestanek, ali pa kliče tajnika na 531-8982.

Dne 18. junija bomo imeli enodnevni izlet. Ogleдали si bomo prostore NASA na zahodni strani mesta, potem še ogledali prenovljeni Terminal Tower oz. »Tower City« v središču mesta Clevelanda, nato pa imeli dobro večerjo v bivši Sterletovi restavraciji.

Na sestanku se bomo tudi pomenili o najnovejših dogodkih v naši domovini, ker bodo takrat že vse volitve končane. Na svidenje v sredo, 25. aprila, na Slovenski pristavi!

U.F., tajnik

Bog je želel imeti priče

Pogovor s škofom dr. Stanislavom Leničem o vojnih in povojnih dogodkih

S škofom Leničem sva bila že dalj časa dogovorjena za ta pogovor. Januarja letos je v svojem stanovanju nesrečno padel, si poškodoval kolk in obležal. Pridružile so se še druge težave, tako da je resno bolan. V petek pred tiho nedeljo se je vrnil iz bolnišnice in bil kljub bolezni takoj pripravljen odgovarjati na moja vprašanja. Pogovor z njim imate pred seboj. Dragi bralci Družine, priporočam vam v molitev bolnega škofa, da bi ga Bog utrdil v njegovi novi preizkušnji in mu naklonil še trdnega zdravja.

• Kot priča dogodkov si že dolga desetletja prizadevate, da bi sramotni steber s krivičnim napisom pred ljubljansko stolnico odstranili. Doslej se za te pobude oblast ni dosti zmenila. Bi nam povedali, kaj se je takrat v resnici dogajalo.

Glede sramotilnega stebra pred stolnico lahko kot očividec povem, kako so stvari v

Martin Krpan na clevelandskem odru

(nadaljevanje s str. 8)

gledalci čutijo, da igra »teče«, da se zapleta in odpleta.

Teža igre je bila seveda na poglavitnih vlogah Krpana (Bogo Avsec), cesarja (Ciril Soršak) in Brdavsca (Florijan Markun). Podpirali in dopolnjevali pa so jih: cesarica (Bernarda Čemas), cesarična (Ani Demšar Stražar), Frfra (Anton Kačnik), kočijaž (Andrej Stražar), pet ministrov (Janez Adamič, Jože Krampelj, Janez Križan, Borut Bratovž in Stane Lamovšek), cesarjev služabnik Gustel Kelenc), krčmar (Lojze Rigler), kovač (Tone Slavinec), stražarja (Andrej Bedernjak in Peter Grdadolnik) in dvorni spremljevalki (Lili Steinbacher in Kristina Bedernjak). Vsi igralci so kar dobro opravili svoje vloge. Nekateri v večjih vlogah pa so celo izstopali.

Scenerijo je arh. Hilarij Iljaš odlično zamislil in lepo nakazal cesarski dvor in druge scene. Seveda se je morala originalna zamisel prilagoditi tukajšnjemu odru, pri čemu so pomagali člani Lilije.

Kostumi (Anton Kačnik), ki so povsem odgovarjali vlogam in dobi, v kateri se odigravala povest, so v svoji nakazani preprostosti po eni strani in bogastvu po drugi strani lepo dopolnjevali igro in scenerijo.

Izreči moramo prisrčno zahvalo Slovenski igralski skupini iz Toronta za lep gledališki popoldan. Prisrčna zahvala Liliji, ki je gostovanje omogočila.

Martin Krpan, bo morda kdo rekel, je zgodba starih časov. Res je to, a vendar je zaradi svoje lepote in pomembnosti tudi zgodba za vse čase. Še posebno za sedanji slovenski čas!

Mate Roesmann

resnici potekale. Res je bilo med vojno več demonstracij žena po ljubljanskih ulicah. Škofu Rožmanu očitajo, da ni hotel sprejeti teh žena. Če so bila kdaj vrata zaklenjena, so to storili italijanski okupatorji, ki so postavili stražo na škofijško dvorišče. Za nobeno demonstracijo škof ni vedel, ker je stanoval v 2. nadstropju v sobi proti reki Ljubljanici in ni mogel slišati, kaj se dogaja na ulici pred stolnico.

Drugo dejstvo je, da je škof vsakega človeka, ki je prišel k njemu s prošnjo, sprejel, poslušal in poskušal pomagati. Tudi tedaj, ko je šlo za komuniste. Zato je velika krivica očitek, da ni hotel sprejeti žena. Še večja laž pa je napis na stebri, da je škof dal s silo razgnati demonstrantke. Res pa je, da so tedaj škofu mnogi očitali, da od jutra do večera ne dela drugega, kot sprejema ljudi in posluša njihove prošnje.

Po mojem je ta spomenik velik škandal za kulturno Ljubljano. Kadar sem hodil mimo in slišal, kako vodniki napačno razlagajo dogodek, sem ljudem vedno povedal, da je spomenik velikanska laž in krivica, ki ga je dala postaviti komunistična oblast proti Cerkvi.

• Dokumente, ki so govorili v prid škofa Rožmana, je policija v času procesa zvijačno zaplenila in jih do danes še ni vrnila. Ali veste, kakšni dokumenti so to bili?

Ko so leta 1946 pripravljali proces proti škofu Rožmanu, smo vedeli, da bo izpeljan tako, kot bodo komunisti hoteli, zato se na škofiji nihče ni upal posredovati pri procesu. Sredi procesa pa je prišel k meni profesor dr. Lukman, ki je bil med vojno soudeležen pri številnih Rožmanovih odločitvah in je vedel za številne dokumente, ki so govorili v škofov prid. Šlo je za različne intervencije, proteste in prošnje Italijanom ter Nemcem zoper vse krivice, ki so jih pri nas delali. Da bi zaščitil nedolžne ljudi, ki so jih ponoči streljali partizani, je po nasvetu vseh strank prosil tudi to, naj organizirajo vaške straže, da bodo ljudje lahko branili svoja gola življenja. Bilo je še polno drugih dokumentov. Med drugim tudi prošnja za Toneta Tomšiča, ki jo je Rožman naslovil na Mussolinija in papeža.

K meni je prišel advokat, ki je branil škofa Rožmana. Prosil me je, naj mu vse te dokumente izročim, da jih bo uporabil pri obrambi. Podpisal mi je potrdilo, da bo vse vrnil na škofijo. Bil sem naiven in sem mu verjel. Nikoli jih ni prinesel nazaj. Dr. Lukman je izvedel, da je udba dokumente zaplenila. Na procesu niso nobene uporabili v prid škofu.

Podobno se je zgodilo tudi z mamom Toneta Tomšiča. Dobro se spomnim, kako je sku-

Prepričan sem, da bodo mnogi naši naročniki ta intervju s škofom Leničem brali z velikim zanimanjem. Škofova izjava potrjuje dejstva, kot jih je doživljal in prikazal g. Milan Zajc, živeč sedaj v Clevelandu, ki je živa priča usodnih dni v Kočevskem Rogu. Morda sedaj se bodo zavedali zmote oni politični emigranti, ki so mu vsa ta leta delali krivico.

Rudolph M. Susel

paj s tremi hčerami prijokala na škofijo in prosila škofa, naj posreduje za sina. Škof Rožman mi je takoj narekoval brzojavko na Mussolinija in papeža, kasneje pa še posebno prošnjo. Ko je Tomšičeva mama hotela na procesu pričati za škofa in povedati, kaj vse je naredil, da bi rešil sina, ki je bil sekretar slovenske partije, ji tega niso dovolili.

• Danes tudi komunisti priznavajo, da je bilo po vojni veliko političnih procesov in krivičnih obsodb. Ogmomno duhovnikov, tudi vi med njimi, je bilo obsojenih na dolga leta zapora. Menite, da bi bilo potrebno te procese obnoviti in krivične sodbe razveljaviti?

Večina procesov proti duhovnikom je bila skonstruirana, zlasti tedaj, ko so hoteli zapleniti cerkveno premoženje, npr. proti jezuitom, lazaristom in drugim redovnikom. Vedno so našli nekakšno »finto« in potem naredili procese, ki so bili popolnoma krivični. Potrebno bi jih bilo razveljaviti ali obnoviti ter vrniti zaplenjeno premoženje, samostane in druge zavode.

• Tudi proces proti škofu Rožmanu?

Proces proti škofu Rožmanu je bil pripravljen s tako naglico in s takim sovraštvom, da niso dopustili nobene olajševalne okoliščine, zato bi ga bilo nujno obnoviti. Predvsem bi bilo treba povedati tisto Rožmanovo misel, ki jo je izrekel že na začetku okupacije: Mi Slovenci smo tako majhen narod, da moramo vse storiti, da bomo do konca okupacije ostali živi, da ne bomo izgubljali mladih mož in fantov, zato ne smemo hiteti s kakim velikim in prehitrim odporom.

Vedel je, da komunisti hočejo predvsem revolucijo, da je to njihov prvi namen. Pod krinko osvobodilne vojne so pridobili veliko poštenih ljudi, ki so se jim pridružili zaradi osvoboditve, ne pa zaradi komunizma. Dolomitska izjava je samo potrdila, kam je usmerjena vsa zadeva. Rožman je bil proti brezbožni komunistični in stalinistični revoluciji. Hotel je varovati ljudi in jih počasi pripravljati na odpor, ki so ga mnogi na različne načine pripravljali. To je bilo Rožmanovo dejansko stališče.

• Koliko duhovnikov je bilo po vojni zaprtih, kdo je imel najdaljši »staž«, kateri je prišel zadnji iz zapora?

Število zaprtih duhovnikov se je vrtelo okoli 160. Najdalj časa je bil zaprt pokojni blejski župnik Ignacij Škoda, polnih enajst let. Med vojno je bil

(dalje na str. 10)

V Sloveniji začetek konca komunistične samovlade

CLEVELAND, O. - Pretekli ponedeljek, 16. aprila, zvečer, je imel Slovenski ameriški svet širši sestanek v Slovenskem domu na Holmes Avenue. Na njem je odbor poročal o svojem dosedanem delu in o položaju v Sloveniji po uspehu demokratične opozicije — DEMOS v prvem delu volitev. Sestanka se je udeležilo nad sto rojakov in rojakinj.

Predsednik Slovenskega ameriškega sveta dr. Mate Resman je po pozdravu spomnil navzoče, kako se je na Cvetno nedeljo 6. aprila 1941 z nemškimi napadom na Jugoslavijo začela tragedija slovenskega naroda in kako smo na Cvetno nedeljo 8. aprila letos z uspehom demokratičnih sil pri volitvah doživeli začetek konca te tragedije, ki traja že skoraj pol stoletja.

Blagajnik SAS Stane Kuhar je podal kratko finančno poročilo, po katerem je bilo v podporo boju demokratičnih sil v Sloveniji zbranih doslej preko \$82.000. Od te vsote je bil večji del že pred volitvami 8. aprila izročen vodnikoma obeh glavnih skupin DEMOS-a

Tajnik SAS Anton Oblak se je zahvalil vsem, ki so pri kampanji za to nabirko tako požrtvovalno pomagali, vsem, ki so s svojimi darovi njen uspeh omogočili, in prosil vse rojake in rojakinje, ki doslej še niso podprli te kampanje, da to po svojih sposobnostih store, kajti z uspehom pri volitvah borba za svobodo v Sloveniji še ne bo končana.

Izide prvega dela volitev je razčlenil in obrazložil Vinko Lipovec. Opisal je položaj v Sloveniji, kjer je imela komunistična partija vse od maja 1945 trdno v svojih rokah vso oblast in jo še vedno ima. Komunisti skozi vso dolgo dobo 45 let nadzirajo ne le vse politično življenje, ampak tudi vse šolstvo, celotno narodno vzgojo, zdravstvo in seveda celotno gospodarstvo.

Gospodarska stiska, v katero je Slovenijo in vso Jugoslavijo spravila Komunistična partija s slepo zaverovanostjo v komunistični gospodarski sistem, je ob naraščajočem nezadovoljstvu, ki je že grozilo, da preide v resne socialne nemire, prisilila vladajočo komunistično skupino, da je začela popuščati in proglasila »socializem po človekovi meri«. S to novo politično smerjo in z odločnejšo obrambo slovenskih narodnih pravic napram Beogradu si je Milan Kučan kot vodja Zveze komunistov Slovenije pridobil v slovenski javnosti toliko simpatij, da je pri volitvah za predsednika republike Slovenije v nedeljo 8. aprila dobil relativno večino. V nedeljo 22. aprila se bo pomeril z vodnikom DEMOS-a Jožetom Pučnikom. Oba kandidata napovedujeta svojo zmago. Kdo ima prav, bomo videli v ponedeljek 23. aprila.

Pri volitvah v družbenopolitični zbor republiške skup-

ščine je DEMOS dobil skupno 56% vseh glasov in 45 od 80 poslancev (delegatov), komunisti so dobili 18% in 14 poslancev, liberalci (ZSMS) 15% glasov in 12 poslancev, socialisti 5.1% glasov in 4 poslance, preostalih 5.9% glasov in 5 poslancev so dobile manjše skupine, med njimi italijanska in madžarska narodna manjšina vsaka po enega delegata.

Pretekli četrtek so bile volitve v zbor združenega dela, v nedeljo 22. aprila bo tudi zadnje kolo volitev v zbor občin. Po dosedanjih znanih izidih so demokratične skupine DEMOS dobile v skupščini absolutno večino in so sposobne sestaviti republiško vlado, če se za to odločijo. Nekateri voditelji DEMOS-a govorijo o potrebi »vlade narodne enotnosti«, ko je republika Slovenija sredi trdega, nevarnega boja za dejansko uveljavitev suverenosti.

Položaj Slovenije v njenem boju za suverenost se je izboljšal, odkar so odločnejše nastopili za svojo narodno samoodločbo in suverenost tudi Hrvatje in odkar postajajo odločnejše tudi demokratične sile v Bosni in Hercegovini ter v Makedoniji, je dejal Vinko Lipovec v svojem razlaganju razmer v SFR Jugoslaviji.

Svetovidni župnik Jože Božnar, katerega je predsednik SAS dr. Mate Resman povabil k besedi, je govoril o vlogi Katoliške cerkve v življenju Slovencev. Cerkev se je v Sloveniji vedno zavzemala za pravice in koristi slovenskega naroda in to dela še danes. V tem duhu tudi on podpira delo Slovenskega ameriškega sveta, saj je cilj teh naporov lepša bodočnost Slovencev v Sloveniji in v tej deželi.

Sestanek je kljub izredni udeležbi potekal v miru, redu in prijateljskem razpoloženju. Udeleženci so po njegovem zaključku odhajali z zadovoljstvom in ponosom, da so s svojim delom v SAS in s svojimi darovi doprinesli pomemben del k zmagi demokratičnih sil, k zmagi svobode v Sloveniji.

SAS

Prijatelj's Pharmacy
St. Clair Ave. & E. 68 St. 361-4212
IZDAJAMO TUDI ZDRAVILA
ZA RAČUN POMOČI DRŽAVE
OHIO. — AID FOR AGED
PRESCRIPTIONS

Joseph L. FORTUNA

POGREBNI ZAVOD

5316 Fleet Ave. 641-0046

Moderni pogrebni zavod
Ambulanca na razpolago
podnevi in ponoči

**CENE NIZKE
PO VAŠI ŽELJI!**

Celovski Zvon pod novo streho

Revija izhaja odslej tudi v Sloveniji

Sedmo leto že teče, odkar zvoni na tej in oni strani Karavank Celovski Zvon, vseslovenska kulturna revija. Nastala je leta 1983 na pobudo nekaterih književnikov in publicistov iz Slovenije, s Tržaškega in iz Celovca, ki po ukinitvi Prostora in časa niso več našli ustreznega kulturnega »doma«. Pobuda pa je prišla hkrati tudi s strani katoliških izobražencev iz Koroške in od celovške Mohorjeve, ki je čutila potrebo, da poživi kulturno, politično in literarno življenje Slovencev na avstrijskem Koroškem.

Pobudniki in ustanovitelji so se že na samem začetku odločili, naj revija ne bi bila zgolj koroška, temveč naj bi uresničevala zamisel skupne slovenske kulture in duhovnosti doma in po svetu. Da bi utrjevali slovenski kulturno-zgodovinski spomin in revialno kontinuiteto, smo se odločili za ime revije, ki je trdno zasidrano v našem kulturnem spominu, a je bilo v zadnji vojni umaknjeno iz literarnega življenja.

Kot je znano, je prvi Zvon izhajal na Dunaju (leta 1870 in 1876—1880), v redakciji Josipa Stritarja, liberalnega kristjana, ki pa ga je takratna militantna katoliška smer potisnila v tabor svojih nasprotnikov. Ljubljansko obdobje Zvona (od 1881 do 1941) nosi izrazito liberalni predznak, pomeni pa hkrati tudi literarni, miselni in estetski vrh te revije, ki je predvsem v desetletju od 1920 do 1930 vzdržala primerjavo s podobnimi evropskimi revijami.

V BLAG SPOMIN

OB 7. OBLETNICI, ODKAR NAS JE ZA VEDNO ZAPUSTIL NAŠ LJUBLJENI MOŽ, OČE, STARI OČE IN PRASTARI OČE

JOHN MRSNIK

ki je za vedno zaspal dne 19. aprila 1983.

Sedem let je že minilo, ko srce Tvoje je utihnilo; solzne naše so oči, ker Tebe več med nami ni.

Žalujoci:

Albina — žena
Rose Mary Toth — hčer
John — sin
John — zet
Jerry — snaha
Vnuki in vnukinje
Pravniki in pravnikinje

Richmond Hts., O., 19. aprila 1990.

Če smo se odločili, da z imenom Celovski Zvon vrnemo revijo v »krščanske vode«, je to neke vrste povratek k izviro, hkrati pa tudi izziv za kristjane, koliko imamo danes še povedati svetu. Ne nazadnje je ime Celovca tudi poklon zibelki slovenstva, ki naj ne ostane samo relikvija in predmet za v historični muzej.

Revija CZ je našla sodelavce doma in po svetu. Prva je prebila tabu prepovedane in zamolčane literature, ki je nastajala v slovenski emigraciji. Ob vseh zavzetosti za usodo slovenstva ni pozabila opozarjati tudi na to, kar je v človeku univerzalnega, nadčasnega, in kar je tudi sicer del krščanskega pogleda na svet. V naši reviji so prišli do besede ne le sosedje na zemljevidu ideologij in verstev, temveč tudi v smislu nacionalne pripadnosti in nasprotij. Kljub skromnemu zaledju katoliškega izobraženstva, ki je bilo zdesetkano po zadnji vojni, lahko s ponosom ugotavljamo, da ni izšla številka, v kateri ne bi predstavili novih avtorjev; to je gotovo posebnost med slovenskimi revijami, ki tako rade postanejo »družinska glasila«.

Eriku Kovačiču v slovo

Govor g. Bogomira Chokela, predsednika društva škofa Barage št. 257 KSKJ, Washington, D.C., ob pogrebni maši v cerkvi sv. Bernardke.

Washington, D.C. - Odšel si in si pri Bogu. Zdaj si bogatejši, kot mi vsi, mi pa tem revnejši, ker nisi več med nami. Vsi se sprašujemo: zakaj? Odgovora pa ne vemo. Vemo le to, da si v večnosti kjer časa ni. Nič ni nikoli bilo, nič nikoli ne bo, ker vse kar je, samo je. Zdaj si resnično med nami.

Teško je najti besed, da bi se primerno poslovil od Tebe in opisal Tvoje delo in kar si nam pomenil in kar si ljubil v življenju. Pomagal si bom rajši s primerjavo o teh lepih barvnih oknih.

Okna nam posredujejo sončno luč, dajejo nam toploto in prijetna so očesu, ki gleda nanje. Če gledamo pozorneje pa vidimo, da so sestavljene iz mnogih delcev, da je vsak delček okna nekaj posebnega, celota v malem, ki ima svoje posebne značilnosti v barvnih odtentkih svetlobe, ki se skozi prelija. Prav tako se nam odsevata tudi Tvoje življenje in delo: vera v Boga in njegovo stvarstvo, poezijo in slovensko besedo, ki si jo tako častil, strast do dognavanja resnice in Tvoja Studia Slovenica. - Ljubezno do družine. - Sočutje in

Neprestana bitka Celovškega Zvona za pravico bralca v Sloveniji, da dobi najnovejšo številko vsaj tako hitro kot njegov rojak po ladijski (!) pošti v Argentino, je ne glede na stalne poraze, ki so izrazito političnega značaja, širila med Slovenci zavest o tem, kako si ne smemo več dovoljevati, da nam pišejo zakone ljudje, ki so »poturice« v običajnem in moralnem smislu te besede. Upamo, da je v današnjo, bistveno bolj razvito državniško za dva, tudi za tri mesece, z očitnim namenom, da bi se ohladila vnema slovenskih naročnikov. Krivcev za te stalne šikane, ki so nam zbile število naročnikov v Slovenijo od 700 na 500, nam v tem kakovskem svetu socialistične oblasti ni uspelo nikoli odkriti.

Sodelovanje celovške in celjske Mohorjeve

To je bil eden od razlogov za odločitev, da se celovška in celjska Mohorjeva združita pri izdajanju Zvona. Naročniki iz matične Slovenije bodo odslej revijo, ki bo zanje tiskana v Sloveniji, lahko plačevali Mohorjevi družbi v Celju in jo dobivali redno, brez zastojev. »Celjska« in »celovška« izdaja CZ bosta identični, uredništvo bo še naprej v Celovcu, le

(dalje na str. 11)

podpora slovenskim misijonarjem, glasilec resnice v tujih krajih. Zlasti pa še verā v svetniškega škofa Barago, zavetnika našega društva, v katerega imenu se zdaj poslavljam in v čigar deželo na daljnem severu si tolikokrat verno poromal, - pomoč pri gradnji slovenske kapele tu v Washingtonu...

Delci se množe in okno se večja in ni časa, da bi opisal vse Tvoje delo. To prepuščam drugim.

Pesnik, jezikoslovec in živa enciklopedija slovenskih žitnosti v preteklih in sedanjih časih!

Ko pa bo večerno sonce posijalo, se bodo vsi delci okna v vseh svojih posebnih barvnih odtentkih spojili v veličastno mavrico, razpeto iz tujine preko morja do domovine, ki si jo tako ljubil z dušo in telesom, zdaj pa zadovoljno gledaš in na njem do nedavna nepričakovano prepoved nove svobode.

Počivaj v miru dragi sošolec, prijatelj in rojak!

Vama, draga Nika in Bernardka, pa iskreno sožalje v imenu vseh, ki smo zbrani v tej cerkvi. Z Vama bodo naše molitve in tople želje dokler se ne snidemo v božjem kraljestvu.

Bogomir Chokel

BOG JE ŽELEL PRIČE

(nadaljevanje s str. 9)

župnik v Škocjanu na Dolenjskem in so mu očitali vse mogoče. Vedno je trdil, da je zaprt po nedolžnem. Reševal sem ljudi, ne pa jih ovajal, je govoril.

O poveljih pobožnih domobrancev in drugih nedolžnih ljudi si ljudje šele sedaj upajo govoriti. Gospod škof, ste vi kot tajnik na škofiji maja leta 1945 vedeli, da so v Škofji Loki, v škofovih zavodih v Šentvidu vrnjeni domobranci in da jih vozijo v Rog?

Na škofijo so začele prihajati novice, da vračajo domobrance. Storit nismo mogli ničesar. Bili smo poraženci in so nas kot take jemali. Nihče nas ne bi niti poslušal. Sprva nismo mogli verjeti, da je to sploh mogoče. Potem so prišle prve vesti, da jih vozijo v Kočevski Rog. Bilo je strahotno, mora nad vso deželo. Nihče ni hotel ničesar vedeti ali videti, če smo koga spraševali.

Prvo natančno poročilo, ki sem ga jaz dobil, mi je dal Milan Zajc iz Veliškega Gabra, ki se je rešil iz jame v Rogu. Prosil so me, da sem ga šel spovedat in obhajat v Stehanjo vas, kjer se je skrival pri svoji teti. Skoraj čudežno sem prišel do njega. Spremljal me je njegov brat in še nekdo. V Gabru je skočil pred nas komandir milice in rekel: Pregledali bomo to bando, kaj ima pri sebi. Nena doma ga je nagovorila neka ženska in ga tako zamotila, da smo lahko šli mimo. Vso noč sem se pogovarjal z Milanom Zajcem in on mi je vse natančno povedal, kako je potekalo vračanje in pobiranje domobrancev.

Kasneje, sredi marca 1946, je bila velika nevarnost, da bi tega preživelega domobrancia ujeli, ker je pogorel kozolec, na katerem se je skrival. Pomagal sem mu in ga na kolesu spremljal do Šentjošta, kjer sta ga dva fanta prevzela in peljala čez mejo. Pred kratkim je bil pri meni na obisku Slovenec iz Argentine in mi povedal, da je on eden tistih, ki je Zajca spravil čez mejo. Spominim se, kako mi je Milan Zajc pravil, da je v duhu vedno spremljalo pet njegovih v Rogu pobitih bratov in mu govorilo: Milan, bodi pogumen, ti se boš rešil. Bog hoče imeti pričo vsega tega, kar se je v Rogu dogajalo.

• Cerkvi je bilo po vojni vzeto premoženje. Lahko naštejete nekaj stavb ali druge imovine v Ljubljani, ki so bile prej cerkvene?

Cerkvi je bilo odvzeto veliko premoženja. Vedno sem bil

prepričan, da smo to še najlažje pogrešali, najtežje pa življenja toliko mladih mož in fantov ter drugih ljudi. Zgubili smo gozdove na Jelovici in v Bohinju, ki so pomenili veliko premoženje. Zgubili smo tako imenovani verski zaklad, gozdove v okolici Kostanjevice. Vsem samostanom so vzeli njihovo premoženje, hiše, gozdove, polja. Usmiljenke so na primer zastonj vzdrževale največje reveže prav s pomočjo posestva na Barju. Še bi lahko našteval.

Največja nesreča je bila v tem, da so iz bolnic izgnali redovnice. Z odprtimi rokami so jih sprejeli v Beogradu in drugod po Srbiji. Pri nas zaradi tega mlada dekleta niso imela več lepih zgledov, ki so jih dajale redovnice s skrbno nego bolnikov ali s poučevanjem na dekliških šolah. Ker ni bilo zgleda, je bilo tudi manj redovnih poklicev. Danes se spet odpirajo možnosti za delo redovnic, vendar je teh premalo. Tudi to je posledica ene izmed krivic, ki jih je bila deležna Cerkev.

• Kaj bi želeli povedati našim bralcem?

Povedal bom nekaj, česar doslej nisem pravil skoraj nikomur. Ko sem bil po vojni zaprt, sem bil več kot 700 dni v samici. Popolnoma zapuščen, brez brevirja, brez knjige, sam. Prišla je cvetna nedelja. S strahom sem pričakoval, kako bo spet žalosten veliki teden. Tedaj sem doživel nekaj čudežnega. Na cvetno nedeljo sem bil naenkrat napolnjen z neizmerno srečo. Počutil sem se najbolj srečnega človeka na svetu in to ves veliki teden. Poln notranjega veselja in tolažbe. Bog je z menoj, jaz tu nisem sam. To doživetje je bilo nekaj najlepšega. Ko sem sedaj spet bolan in tako oslabil, da čakam konca, bi rad vsem bolnikom povedal to tolažbo: Zatopite se v trpečega Kristusa, ki vam bo prinesel mir, tolažbo, veselje ob resnici, da smete trpeti s Kristusom in z njim čakati odhoda s sveta. Tisto notranje razsvetljenje je v arestu trajalo ves teden. V ponedeljek po veliki noči sem se spet počutil tako, kot se človek normalno počuti, če je v zaporu.

• Hvala lepa, gospod škof in blagoslovljene velikonočne praznike v imenu vseh bralcev Družine.

Pogovarjal se je Janez Gril
Družina (14-15, 1990)

AMERIŠKA DOMOVINA
druži Slovence
po vsem svetu!

Vladimir M. Rus
Attorney - Odvetnik

6411 St. Clair (Slovenian National Home)
391-4000

(FX)

Grdina—Cosic Pogrebni Zavod

17010 Lake Shore Blvd. 531-6300
28890 Chardon Rd. 944-8400
1053 E. 62 Street 431-2088

V družinski lasti že 87 let

KANADSKA DOMOVINA

Dr. Alojzij Ambrožič nadškof v Torontu

V nedeljo, 18. marca, je vatikanski tiskovni urad sporočil, da je papež Janez Pavel II. sprejel odstop torontskega nadškofa kardinala Carterja in na njegovo mesto imenoval dr. Alojzija Ambrožiča, dosedanjega nadškofa pomočnika s pravico nasledstva.

Dr. Alojzij Ambrožič je bil rojen leta 1930 v župniji Dobrova pri Ljubljani. Skupaj s starši ter brati in sestrami se je leta 1945 umaknil v tujino in dokončal gimnazijo v begunskem taborišču v Spittalu ob Dravi. V Torontu v Kanadi je končal bogoslovje in leta 1955 postal duhovnik. Teološke študije je nadaljeval v Rimu in nato v Würzburgu, kjer je tudi dosegel stopnjo doktorja svetopisemskih znanosti. V Torontu je bil najprej profesor na teološki fakulteti, kasneje pa še ravnatelj semenišča.

Leta 1976 je postal pomožni škof in opravljal odgovorne naloge v veliki torontski nadškofiji. Med drugim je vodil pastoralno delo med člani različnih etničnih skupin. Kot znanstvenik-teolog je opravil veliko delo o katekizmu severnoameriških škofij in organizaciji poučevanja verouka. Papež ga je pred štirimi leti imenoval za nadškofa pomočnika s pravico nasledstva. Zunanja slovesnost ob prevzemu službe bo 9. maja.

Rojaku in prijatelju nadškofu iskreno čestitamo in mu pri njegovem vse prej kot lahkem delu želimo obilo božjega blagoslova.

»DRUŽINA«
(14—15, 1990)

Celovski Zvon pod novo streho

(nadaljevanje s str. 10)

novi odgovorni urednik za Slovenijo bo v Ljubljani.

Ta načrt naj bi poleg praktičnih rešitev prinesel tudi upanje, da bodo v prihodnosti vse tri Mohorjeve, v Celovcu, Cेलju in Gorici, bolj sodelovale in se morda celo združile v skupnem vseslovenskem in krščanskem naporu.

Časi postkomunizma bodo velik izziv predvsem za kristjane: iz kulture oporekanja bo treba preiti v kulturo izrekanja! In tu naj bi Celovski Zvon kot kulturna revija za vse Slovence odigral svojo vlogo, zlasti med mladino, ki danes tako malo in slabo bere.

Celovski Zvon torej pod novo streho: pel naj bi glasneje, polneje. Zato smo si drznili natisniti večjo naklado prve letošnje številke in jo razposlati tja, kjer upamo najti odmev. Zahvaljujemo se vsem, ki so nam v hudih časih ostali zvesti. Kliče mo sotrudnike, prijatelje. Združimo svoje sile za dobro delo. Vsem vnaprej hvala!

Za uredništvo:
dr. Andrej Capuder
Družina (14—15, 1990)

KONGRESNO SPOROČILO za današnji slovenski trenutek

TORONTO, Ont. - Kdorkoli le bežno zasleduje nagli razvoj dogodkov v domovini kakor tudi v vsej vzhodni Evropi, more ugotoviti, da se vse dogaja kakor na televizijskem zaslonu. Vse se hitro razvija in zaprek ni opaziti. Ako pa globlje pogledamo v vsebino dogodkov in potem malo o tem razmislimo, se nam predstavi slika v drugačni luči. Razvoj dogodkov vsebuje vse polno notranjih zapletljivosti in s tem vred je tudi zapopadna obsežna problematika, ki išče njihovih rešitev.

Nedavna slovenska družbenostvarnost zgublja svojo prvotnost in išče pot v novo, porajajočo obliko narodnega in družbenega življenja. S tem spreminjanjem se spreminjajo oziroma se bi morali spremeniti tudi medsebojni slovenski odnosi. Sedanji razvoj to zahteva.

Zunanje spremembe so vedno odraz stopnje miselnega razvoja posameznikov, in s tem družbe kot celote. Z drugimi besedami povedano, bi dejali, koliko smo pripravljene ta zunanji razvoj sprejeti in se z njim tudi sprijazniti. Človeška miselnost vsebuje ideje, ki imajo neposredno odločilno vlogo za nadaljnji razvoj v življenju naroda ali posameznika. Nastane vprašanje, ali smo pripravljene oblikovati tudi v skladu s spreminjanjem tudi miselnost, katero zahtevajo te spremembe? S tem dejstvom se danes Slovenci v domovini kakor tudi po svetu ubadajo. Zgodovina zadnjih 45 let je slovensko miselnost precej oddaljila od idealnega pojmovanja narodnega sožitja. Treba bo precej naporov in dobre volje pri preraščanju preteklosti.

K razreševanju življenjskega vprašanja slovenske pripadno-

sti pa nam more pomagati moralni proces narodne sprave med nami živimi, in v katerega bi se moral vključiti sleherni Slovenec doma ali po svetu. Sprava med živimi Slovenci je potrebna in je hkrati pogoj, ako želimo vstopiti v 3. tisočletje kot zrel narod.

Nihče se ne more in se ne bi smel odrekati sožitju s sonarodnjaki in spoštovanju različnosti v osebnem in javnem življenju. Različnost je srčika demokratskega pluralizma. V tem zapisu se ne bomo ustavljali ob pomenu sprave; o tem se v slovenskem prostoru na široko že razpravlja.

V ožgled tega dejstva je očitno, da skuša biti Svetovni slovenski kongres oblikovalec novega mišljenja. Tega so se zavedali ustanovitelji že leta 1988 in so brezpogojno osvojili idejo slovenskega povezovanja in sožitja. Dne 2. junija 1988 so slovenski kulturni ustvarjalci in delavci v Cankarjevem domu izjavili, da bodo z vso iskrenostjo in z vsemi svojimi močmi sodelovali pri obnovi slovenskega človeka. Jasno in glasno so izjavili, da je pripadnost k slovenstvu in demokratičnim načelom edini pogoj za vstop v kongresno gibanje. Izhodišče kongresnega gibanja je ohranjanje in uveljavljanje slovenskega naroda in njegovih posameznikov po vsem svetu.

To idejo kongresnega gibanja želi posredovati tudi kanadsko območje Slovenskega svetovnega kongresa, ki polaga temelje temu novemu gibanju med Slovenci v Kanadi. Ustanovni občni zbor, ki se bo vršil 1. junija 1990, bo skušal dokazati, da se je opaziti tudi v naših odnosih nek premik pri spoštovanju osebnih mnenj.

F. Habjan

ODMEVI S PRERIJE

Cvetna nedelja

Zadnja leta se je v svetu, ki je, kot vemo, ves zavozlan v preprih, torej po svoje zmešan, čudno zmešalo tudi vreme. V Evropi in torej tudi v Sloveniji, je bilo tole zimo prav malo snega in bi bilo prav malo smučanja, če ne bi bili stroji za nasipanje oz. delanje snega priskočili vsaj na nekaterih strminah na pomoč. In zima brez snega je v škodo posebno kmetu in njegovim posevkom. Hudo prizadeti so tudi smučarji in tujski promet, ki v dobri zimi in številnemu obisku zimskih navdušencev, prinese lepe zaslužke.

Mi v južni »sončni« Alberti smo pa v januarju in potlej še v februarju dobili kar precej snega, ko se je zima selila in kolovratila po kakih 14 dni na vzhodu, nato isto dobo na zahodu in spet obratno, ter prinašala precej prometnih težav. Tako so okoliška smučišča

tule imela letos res veliko snega in so napovedovala konec sezone povsem za cvetno nedeljo. Tale zadnji sneg je pa spomladansko moker, včasih smo mu doma rekli »ta gniv«, in če si se podričal po njem si bil moker narobe tj. »od zunaj na not«. Je pa kot farmarjem, ki rabijo močo preden sejejo, in tudi nam, ki radi vsaj brskamo po vrtovih, gotovo dobrodošel. Ni mi pa ugajalo, ko sem zjutraj kidal to božjo be-raško dobroto.

Pred dnevi nas je kot navadno v postnem času obiskal misijonar, nas stari znanec, torontski župnik g. Tine Batič. Njegov obisk nas vsakokrat razveseli radi njegove preproste domačnosti. Postno duhovno nas je malo prezračil, spovedoval in nam maševal ter nam pridigal. Naš zborček mu je odpeval, vmes pa pel domače postpesmi. Sledil je večurni

»SLOVENSKE ZEMLJE ČUVARJI«

Pod tem naslovom smo prejeli na novo izdane kasete pesmi in koračnic Slovenskih domobrancev iz leta 1944.

Kaseta je odlično izvršena. Ni hrušča, glasovi so čisti, petje in godba je odlično posneta. Spremljevalec pri tej kaseti pesmi in koračnic, v lepi in čisti slovenščini razlaga kratko zgodovino, zakaj je nastalo Slovensko domobranstvo in zakaj se je borila ta mlada slovenska vojska. Posebno lepo so podane besede na pesnika Franceta Balantiča, ki je živ zgorel v Grahovem na Notranjskem.

Kaseta je nekaj izrednega in se dobi pri Filipu Orehu, 29800 Robert St., Wickliffe, OH 44092. Stane sedem (7) dolarjev, pošti pa osem (8) dolarjev. Ako želite več informacije o tej kaseti, kličite tel. št. (216) 943-4681, ob večerni uri.

Za Slovensko domobranstvo,
Filip Oreh

Celovec na cvetni petek, 6.4.1990

Velikonočno voščilo Mohorjeve

Dragi dobrotniki in Mohorjani! Dragi poverjeniki!

Vsako leto Vam je gospod prelat dr. Hornböck, »duša povojne Mohorjeve«, pisal velikonočno pismo in s tem povezoval vse Mohorjane po širnem svetu v eno veliko družino. Letos 13. svečana ga je vsemogočni Bog, gospodar nad življenjem in smrtjo, odpoklical k sebi po zaslužen plačilo. Vedno Vam je pošiljal velikonočni pozdrav poln upanja, da bo Mohorjeva, »velik kup dobrih volj«, kot jo je rajni prelat rad imenoval, rasla in cvetela in kljub velikim krizam in preizkušnjem vstala v vedno novo pomlad, ki jo simbolizira vsakoletni praznik Kristusovega vstajenja.

Letos tega največjega praznika krščanstva, praznika zmage nad smrtjo, gospod prelat ne bo obhajal več med živimi, pač pa v večni slavi

klepet ob prigrizku, ki so ga pripravile naše skrbne gospodinje. Dan se nagne v pozen večer ko se razidemo, misijonarja pa naslednje jutro spet vzame cesta, ki ga vodi skozi kraje, kjer se je naselil naš slovenski rod.

Hvala mu za obisk in za lepe in zrele misli, razpredene v krasni pridigi, ko nam nasuje verskega zrnja ter topot tudi za novice o prebujanju slovenstva doma, ko se obetajo tudi tam spremembe.

Poročam sicer redke, peresa vredne dogodke med nami in okoli nas, pa že kdo od Dimnikovih doprinese kak vesel dogodek. Topot je hčerka Hedy, ki sicer živi z možem v Calgaryju, pvila zdravo hčerko, ki so ji dali res lepo slovensko ime Nataša. Mamica, očka in princeska so zdravi, dedek Tone in babica Ivanka pa seve upravičeno ponosna. Dimnikova sorta ne bo prešla. Tudi naše čestitke, saj Dimnikov rod res veselo raste in napreduje.

Z nekako nestrpnim zanimanjem, upanjem pa tudi skrbjo pričakujemo političnih razpletov in rezultatov slovenskih svobodnih volitev. »Upanje je bogastvo revežev,« so me učile stara mama. Stara resnica.

Pozdrav vsem!

Pak

vstajenja s Kristusom, ki ga je vse življenje zvesto oznanjal in mu vneto služil kot duhovnik in kot dolgoletni ravnatelj Mohorjeve družbe. Seme njegovega delovanja za Slovenski narod, predvsem za Slovence v zamejstvu in zdomstvu, je pognalo tako globoke korenine in obrodilo že toliko sadu, da se začrtano delo tudi z njegovo smrtjo ne bo končalo, temveč se nadaljevalo v njegovem smislu in njegovem duhu po načelu svetniškega škofa Antona Martina Slomška: »Sveta vera vam bodi luč, materina beseda pa ključ do zveličane narodove omike!«

Zahvaljujemo se Vam za vso povezanost z Mohorjevo, za vse delo za zvesto službo poverjeništvu in za vse darove za dijaške domove. Bog naj Vam vse bogato poplača. Ostanite tudi z naprej zvesti Mohorjevi, ki je skupni dom vseh Slovencev po svetu. S skupnimi močmi nosimo našo Mohorjevo po prelatovih stopinjah v bodočnost in naj tudi v prihodnje ostane Mohorjeva »velik kup dobrih volj« in kup idealistov, ki delajo za narodov blagor. Priprošnja rajnega prelata pa naj spremlja našo pot, da bo dobra za Mohorjevo in za vse Slovence po svetu.

Vstali Kristus naj vliva upanja Vašim družinam, Vam vsem, Vašim prijateljem in znanecem, vsem poverjenikom in vsem Mohorjanom. Če s Kristusom trpimo, bomo z njim tudi kraljevali, če z njim umiramo, bomo z njim tudi vstali, vedoč, da od mrtvih vstali Kristus več ne umrje, da smrt nad njim več ne gospoduje«

Prisrčen pozdrav!

Mag. Ivan Olip
odbornik Mohorjeve družbe

MALI OGLASI

Apartment For Rent

Lake Shore & E. 185 area. Lge 1 bdrm apt. Appliances & air cond. Garage available. Lease. No pets or children. \$325. Call 338-3205. (x)

Richmond Hts.

4 bdrm brick bungalow. Rec. rm. 1½ car garage. 1½ acres. \$110,000.

Century 21 Launderers
951-9175

(15-16)

Misijonska srečanja in pomenki

848. O. Jože Cukale sporoča 6. marca:

»Zate in za MZA misijonsko novico!

Naša jezuitska misijonska provinca mi je dala dovoljenje za eno leto 'sabbatical'; to je neke vrste oddih, ki ga misijonarji porabijo po svoje in po svojih zmožnostih in potrebah.

Ker je naša škofija že precej obogatela po veliki božji dobroti z duhovniki, jaz pa že malce utrujen in star, pa še ne čisto za staro šaro, sem se pogovoril z Mater Terezijo in se ponudil za eno leto biti na razpolago trpečim po bolnišnicah in sestram, katere rabijo duhovnika.

Škof in Provincijal sta ji ugodila in tako bom predvidoma odšel že v aprilu v Moskvo.

Ne vem, kdaj se vrnem. Materi sem rekel, da je iz Kalkute v nebasa ali pa iz Moskve v nebasa natančno ista daljava, na kar mi je pritrdila in rekla, da je ona pripravljena vsak trenutek na KLIC.

Moj dragi prijatelj Karel, če bi se še kaj nabralo zame, lahko pošlješ ček v dobro škofije baruijurske, naš škof bo zelo hvaležen. Ček pa ne na moje ime, pač pa na Catholic Diocese of Baruijpur na naslov R.R.Bishop L. Gomes S.J., Bishop's House, P.O. Baruijpur, 24 Parganas. 743 302 W. Bengal, India.

Moli, da ne zmrznem in da še kaj naredim za kraljestvo, in najlepše pozdrave vsem Tvojim sodelavcem, posebno pri MZA in zlasti gdč. Ferjanovi.

Vesel bi bil, če objasniš naslov petkovi 'Ameriški domovini'. Prirčna hvala za dosežanje pošiljanje petkove AD, ki me je zmerom bogatila. Osebna pisma zame pa na:

Rev. Joseph Cukale, S.J., St. Xavier's College, 30 Park Street, Calcutta 700016, W. Bengal, India.

Hvala Tebi za vse! In memento mei,

Tvoj stari prijatelj

Jože Cukale, S.J.

N.B. Prosim ustavi A.D. za eno leto. Hvala!«

Zanimivi so moji spomini

na sošolca z Vrhnike iz ljubljanskega bogoslovja. Prišel je iz Škofovih zavodov in šest let sva skupaj romala proti duhovništvu. Bil je navdušen za semeniško »Karitas«, v kateri smo bili mnogi organizirani in dvakrat na teden nosili pomoč ob obiskih revnih v sibirskih barakah na potu proti Igu in drugje. Pri kosilu in večerji smo se odpovedali kosu kruha in kakemu jabolku, ki je kasneje šlo bolj potrebnemu na teren. Denarja nismo imeli in tudi drugih virov ne za nakup dobrin. Ob obisku ljubljanske bolnice je enkrat prišla pritožba, da so bogoslovci vtaknili radio na visoko okno bolnika s kužno boleznijo. Jože je priznal vodstvu, da je to montiral on, ker je bolnik revež potreboval malo tovrstnega razvedrila. Seveda so nam položili

li na srce, da se to ne sme več zgoditi.

Po odhodu iz domovine leta 1945 je Jože vstopil v Avstriji v noviciat jezuitov, ko sem sam odšel k lazaristom v Rim in Sieno. Oba sva bila že duhovnika, iz dušnega pastirstva vzeta, z željo služiti Cerкви, kjer je potreba največja. Znašla sva se oba v Aziji. On v Indiji, kjer je vztrajal vsa leta in zelo uspešno deloval. Sam pa na Kitajskem.

Vsa leta je o. Jože imel tudi stike z M. Terezijo. Ob odhodu v Moskvo mu želi tudi MZA veliko božjega blagoslova. Ne spominjam se, če je bil med nami, ko je dr. Preobraženski iz ljubljanske univerze prihajal vsak teden celo šolsko učiti nas ruščine. Sedaj bi mu gotovo, kot vsaka stvar, ki se je človek nauči, prav prišla.

Jasno, da bomo skušali ostati z o. Cukaletom v stiku in mu bomo radi poslali, kar bo zanj kdo daroval ali sporočil v kakem pismu. Molimo zanj!

Blagajnik Štefan Marolt

sporoča v pismu 26. marca iz Clevelanda tele darove:

Iz zapuščine Ane Zadnik po Janezu Proseni \$100; Anton Vegel za vse in Marica Lavriša za sv. maše, vsak po \$50; Neimenovani iz Clevelanda, ponovno za o. S. Rozmana v Zambiji \$30; Marija Boh za vse \$40. Nedavno je bila 90 let mlada in ji želimo vse dobro.

Antonija Stalzer iz Dunbury, Conn., za vse \$40; Minka Slak za vse \$20; Marjan Štrancar za s. Ildefonso Grabar na Slonokoščeni obali \$100; Ana Tomc za vse \$10.

Helen Oven-Hiserman iz San Mateo, Kalif., za šolske potrebščine v misijonih in v pomoč potrebam misijonarjev \$265.

MZA Cleveland kosilo

18. marca je imelo \$8,020.93 prometa.

Dohodkov je bilo \$6,572.50 iz teh postavk čistega:

Kuhinja (\$4,373.43) ..	\$2,925
Maček v zaklju	\$424
Pecivo	\$455
Krofi	\$281
Pijača	\$38
Čokolada	\$65
Rože	\$37.50
Darovi	\$2347

Izdatkov so imeli \$1,448.43 in sicer:

Najemnina za dvorano pri Sv. Vidu — \$400

Kuhinja (nabavljeno in plačano — \$1048.43).

Darovali so naslednji dobrotniki:

Za domačega bogoslovca vzdrževalnino za eno leto, vsak po \$300: Družina Matija Grdadolnik, Frank in Jelka Kuhelj, MZA Cleveland (po M. Lavriša).

Štefka Jarem je darovala za vzdrževanje bogoslovca v domovini \$150.

Za vse so darovali: John J. Tominc \$100; John in Angela Zapušek, in enako vsoto Mary Petrič, v spomin pok. matere

Zdravnik svetuje

Akne — Mozoljavost

Ko govorimo o aknah, mislimo navadno na določeno obliko mozoljavosti, pogosto nadlogo mladih od pubertete pa vse do zgodnjih dvajsetih let.

Akne se pojavijo predvsem na mastni koži obraza (lica, čelo, brada), zgornjem delu trupa (hrbet, ramena, srednji sprednji del prsnega koša). Vedno lahko opazimo večje ali manjše število teh mozoljev v vnetni ali nevnetni obliki in v različnem razvojnem obdobju.

Kako pravzaprav nastanejo? Največkrat nastanejo tako, da se zamašijo izvodila žlez lojnic. Te sicer stalno izločajo oljnato snov sebum, ki masti kožo in dlačice. S sebumom zamašena izvodila lojnic vidimo na koži kot belkaste mozoljčke (whiteheads) ali pa so bolj črnkasti zavoljo oksidacijskih procesov in primesi melanina (blackheads).

Mozolji se lahko tudi vnamejo in oognijo, pri čemer igrajo določeno vlogo bakterije corynebacterium acnes, ki izločajo tudi lipazo, s katero razkrajajo zastojni loj v glicerinu in mastne kisline, kar pospešuje gnojenje in sekundarno okužbo, največkrat s stafi-

Antonije Novak. Paula Adamič \$60.

Po \$50: Frank in Angela Fujs, Ivanka Kete (za J. Slabeta na Madagaskarju), Josephine Škrabec, Mira Kosem, Tone in Marica Lavriša, v spomin pok. Franka Tominc in Franca Kamin; Viktor in Tončka Lamovec.

Po \$40: Rezka Klemen, družina Janez Košir, Pavla Rihtar, Mary Krampel, za o. Jožeta Cukaleta, in Frank Cerar, \$20 v spomin pok. mame Franciške in \$20 v spomin pok. Franka Tominc. Po \$30: Joži Jakopič za lačne otroke in Julka Zalar za vse.

Po \$20: Ana Medved, Mary Vaupotič, družina Miro in Mari Celestina, John Meglen, Verona Horvat, Katica Drev (za M. Terezijo), Francka Gazvoda, Jože in Zalka Likozar, N.N., Viktor Tominec (za P. Opeka), Bernardka in Ron Waid, za lačne otroke, družina Janez Povirk, za bogoslovca v Ljubljani, in Caroline Kucher za 4 sv. maše za rajne družine Kucher in Petelin in v dober namen.

Jože in Milena Stropnik sta darovala \$16. Za sv. maše \$15 za Marko Hozjan in družino Ivana in Marijo Vuk in Jožef in Bara Hozjan.

Po \$10: Milka Bohinc, Neimenovan, Nežka Bojc, Rae Bavec, Minka Cugelj, Rozi Blatnik, g. in ga. Jakob Grum. Marija Ferkulj je darovala \$6. Po \$5 pa sta darovala Agnes Leskovec in Iva Zajec.

Vsem darovalcem: Iskren Bog plačaj!

Rev. Charles Wolbang CM
131 Birchmount Road
Scarborough, Ontario
Canada M1N 3J7

lokoki.

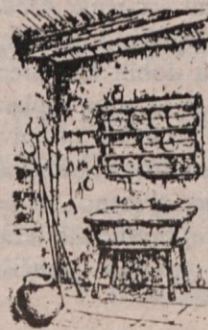
Če ostane vnetje omejeno zgolj na lojnice in njihova izvodila, potem po ozdravitvi ne bo brazgotin. Globlje, pogosto boleče tvorbe lahko dosežejo celo velikost lešnika in se širijo v okoliško vezivno tkivo, kjer lahko povzročijo pravo razdejanje. V takih primerih nujno ostanejo posledice v obliki na oko nič kaj lepих brazgotin. Na srečo so hude oblike z abscesi pod kožo in v njej zelo redke. Zvečinoma gre za prehodno, in za zdravje nepomembno nadlogo, ki po nekaj letih sama od sebe izgine. Daleč bolj pomembna je duševna stiska, ki že tako labilno psiho pubertetnika še dodatno obremenjuje.

Kot rečeno, se akne pričnejo pojavljati v zgodnji puberteti in se pri dekletih poslabšajo tik pred ali med menstruacijo, kar kaže na njihovo povezavo z živahnejšim delovanjem spolnih žlez v tej dobi. Na lojnice pa lahko dražeče vplivajo še mnogi drugi dejavniki, kot so nekatera hranila (siri, orehi, čokolada, začimbe), prebavne motnje (driska, zapeka), nepravilno delovanje nekaterih žlez z notranjim izločanjem, zlasti jajčnikov in ščitnice, nekatera zdravila (predvsem steroidi in antiepileptiki), labilnost vegetativnega živčevja itd., kar moramo upoštevati pri zdravljenju.

Glavni namen zdravljenja je preprečevanje infekcije in vnetnih sprememb, ki zapuščajo trajne brazgotine. Zdravljenje bo moralo biti največkrat lokalno in splošno. Odsvetovati moramo vsa mazila, ki vsebujejo maščobe v kakršni koli obliki. Prepovedane so vse mastne kreme in olja za sončenje. Lokalno zdravilo naj deluje razmaščujoče, razkužilno, spodbuja naj prekrvitev, suši kožo in lušči njen vrhni solj. Svetloba, zrak, sonce (ultravijolični žarki) in zlasti voda v obliki vročih frotirajočih in masažnih kopeli imajo ugoden učinek.

Milo naj bo žvepleno ali posebno detergentno. Svarijo pred iztiskanjem mozoljev, kar naj opravijo v kozmetičnih salonih, ki premorejo ustrezno opremo in zagotavljajo potrebno sterilnost in strokovnost. Na voljo je tudi vrsta tovarniških pripravkov, ki vsebujejo retinolno kislino, vitamin A, salicilno kislino in podobno.

Nekaterim preparatom so dodani antibiotiki ali kortikosteroidi. Pri zdravljenju trdovratnih sprememb, zlasti gnojnih, s pridom uporabljamo antibiotike, največkrat v obliki

kapsul ter vitamina A in E v kapljicah. Morebitne brazgotine sodijo v domeno kirurga za plastične operacije. Hrana, čeprav se njen pomen pri aknah očitno precenjuje, bi naj bila nemastna in malo začinjena.

Kot smo videli, je mozoljavost v pretežni meri le kozmetični problem, pri čemer pa seveda ne smemo podcenjevati možnosti zapletov in še zlasti ne vpliva na duševnost.

Naša Slovenija
(Februar 1990)

MALI OGLASI

CUSTODIAL COUPLE

Mature couple to assist with maintenance duties of funeral home. Inquire at Grdina-Cosic Funeral Home, Lake Shore Blvd. 531-6300.

(15-16)

Neighborhood E. 69. St. Machine Shop seeks experienced machinist to set up and operate lathe and Bridgeport. Full or part time. Also general machine shop work. 361-2233, ask for Ed.

(15-16)

For Sale

Brick 2 bdrm duplex. Lake Shore & Holy Cross area. Call 731-9039 or 692-1172.

(16-17)

For Sale

Blonde Bedroom Set. 3 pieces. Call 442-3396.

ATTENTION: POSTAL JOBS! Start \$11.41/hour! For application info call (1) 602-838-8885, Ext. M-1772, 6am - 10pm, 7 days.

ATTENTION: EASY WORK EXCELLENT PAY! Assemble products at home. Details. (1) 602-838-8885, Ext. W-1772.

ATTENTION - HIRING! Government jobs - your area. Many immediate openings without waiting list or test. \$17,840 - \$69,485. Call 1-602-838-8885, Ext. R1772.

FENCES — OGRAJE

Any type of fence. Chain link, wood and ornamental iron. Railings for steps. Porches, balconies. We have our own surveyor. Call:

Jokic Fence Co.
944-6777

(x)

For Sale

Kelley's Island. 3 family, furnished. Lake front. For your enjoyment or for investment. 2 years old. Call 531-6124.

(14-16)

House For Sale

On Stephen in Euclid. Beautiful. Call and ask for Anton.

Cameo Realty — 261-3900
Matic Residence — 338-3205

(x)

Hiše barvamo zunaj in znotraj. Tapeciramo. (We wallpaper). Popravljamo in delamo nove kuhinje in kopalnice ter tudi druga zidarska in mizarska dela.

Lastnik TONY KRISTAVNIK
Pokličite 423-4444